

LÜHIDALT

Jänedal käsitöökeskus alustab kuuendat hooaega

Jänedal Musta Taku talli ülakorrusel asuv käsitöökeskus avab oma kuuenda hooaja 1. mail. Kui algusaastatel müüs oma tooteid käsitöökeskuses paarikümmend käsitöömeistrit-tootjat, siis nüüdseks on nende arv kahekordistunud. "Rõõm on sellest, et eestlased on käsitöökeskuse enda jaoks avastanud, üha enam hinnatakse ehedat ja ehtsat käsitööd," ütles OÜ Jänedal Mõis juhatusel liige Elo Kallas.

Aiapidajaid on meelitanud Jänedale ka käsitöökeskuses pakutav keraamika ja sepsed, uuel hooajal lisanduvad Saaremaal käsitsi valmistatud seebid. Lisaks esemete müügile koondab keskus käsitööhuvilisi üle Eesti. Loomulik on ka piirkonna käsitöötoodete tegijate kvaliteedi parandamine, et läbi lüüa tööturul. Selleks asutati aasta tagasi MTÜ Loometöö, mille juht on Elo Kallas.

Käsitöökeskuse ühes osas korraldab Loometöö suveajal kangakudumise õpetust, eesmärk on jätkata rahvusliku käsitöö koolitust Eesti tugevamate õpetajatega Jänedal piirkonnale. Kallase sõnul algas Jänedal kvaliteetse rahvusliku käsitöö õpe juba 2003. a jaanuarist. Täna on lõpetanud Jänedal rahvariite valmistamise kaheaastase koolituse kaks lendu; toimunud on algajatele niipilpsiti õpe kahe aasta jooksul ja kangakudujate õpe läbi kahe suveperioodi.

Peale koolituste läbiviimise korraldab Loometöö ühisüritusi väljasõitudega; töötubadega Eesti suurüritustel, kus saavad esialgseid algteadmisi käsitöötehnikatest juhulikud huvilised – ka noored; kavas on näitused iga suurema õppetsükli lõpul.

Sel hooajal jätkab Loometöö sama tegevust võimaluste piires. Võimalused on lubanud sel aastal läbi viia koolitusi, kus õpetatakse võrkvöö ja fileepitsi tegemist. Praegu käivad ettevalmistused kangakudujatel õpelaagri korraldamiseks 17., 18., 19. juulil. Nendel päevadel on võimalik õppida telgedel kangakudumist, raamil kudumist, vööde ja paelte tegemist.

Signe Kalberg

F. Schuberti "Missa G-duur" ja Tapa kammerkoor 25

14.04 Türi kirikus, 21.04 Rakvere Kolmainu kirikus ja 28.04 kell 17 Tapa Jakobi kirikus laulavad F. Schuberti "Missa G-duur" (ühendkoor) ja muid lugusid Türi kammerkoor, Lehtse kammerkoor, Tapa kammerkoor, kammerkoor "Studium vocale". Peale kirikukontserti peab Tapa kammerkoor oma 25. sünnipäeva Tapa kultuurikeskuses kell 18.15.

Indrek Jurtšenko

Vallaametnike juhtimiskoolitusel osalejad Heimtali mõisa juures.

Foto Marion Bobkov

Koolitati ühinenud omavalitsuste juhte

Tapa vallavanem, abivallavanem, vallasekretär, finantsnõunik, sotsiaalnõunik ja arendusnõunik osalesid veebruarist kuni aprillini juhtimiskoolituse sarjas "2005. a haldusterritoriaalse korralduse käigus ühinemisega moodustunud uute omavalitsuste üksuste juhtide juhtimistase tõstmine" ühinenud valdadele. Koolituse eesmärk oli tõsta omavalitsuste haldussuutlikkust. Koolituse sari jagunes kolmeks kahepäevaseks mooduliks, mis toimusid Vihulas, Viimsis ja Paistu vallas. Koolituse esimene moodul oli nimetatud meeskonnatöö ja koostöövõrgustike kujundamine, teine muudatuste juhtimine ning kolmas organisatsiooni juhtimine ja töökorraldus. Koos Tapa valla juhtidega osalesid koolituspäeval Tamsalu, Väike-Maarja ja Saarde valla juhid.

Koolitusprojekti idee ja vaja-

duse tõstatasid ühinenud omavalitsuste juhid. Projekti koostas Siseministeerium. Koolituse viis läbi Sisekaitseakadeemia avaliku teenistuse arendus- ja koolituskeskus. Lektorid olid Margus Nurk ja Mari Nõmm (Nurk), kes mõlemad on endised tapalased ja Tapa gümnaasiumi vilistlased.

Koolitusprojekti toetas Euroopa Liit. Eesti riikliku arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks - ühtse programm-dokumendi 2004-2006 meetme 1.4 "Haldussuutlikkuse tõstmine" rakendamiseks antava toetuse arvelt finantseeriti koolitust 75% ulatuses.

Koolitus oli pilootprojekt, mille tulemusena valmib koolitusprogramm tulevastele ühinevatele omavalitsustele. Koolituse eesmärk on välja selgitada, milline on vajalik

tugitegevus omavalitsusüksuste ühinemise ettevalmistamisel ja korraldamisel. Ka koolituse lõpuseminaril jäi kõlama mõte, et sellise koolituse peaksid läbima omavalitsuste juhid juba enne ühinemisprotsessi.

Ja lõpuks avaldan tänu ja kiitust sisuka koolituse eest korraldajatele Aule Kikasele Siseministeeriumist ja Marion Bobkovile Sisekaitseakadeemiast ning muidugi koolitajatele Mari Nõmmele ja Margus Nurgale.

Alar Teras,
finantsnõunik

Tapa vald korraldab valda tutvustava messi

Tapa vald korraldab 4.–5. mail Tapal spordihoones algusega kell 14 Tapa valda tutvustava messi.

Messi eesmärk on tutvustada valla elanikele ja külalistele vallas tegutsevaid asutusi ja ettevõtteid. Tapa vallavalitsus soovib messiga näidata, et Tapa vald on arenev ja siin on konkurents pakkuv keskkond. Ühtlasi soovib vald kutsuda noori koduvalda tagasi.

Messi korraldaja Tapa vallavalitsuse projektijuhi Reigo Tamme sõnul on Tapa vald on veel väga noor ning infovahetus kohaliku elu elavdamiseks, töö- ja karjäärivõimaluste leidmiseks ning kontaktide loomiseks seega vajalik.

Reedel, 4. mail toimub mess raames Tapa kultuurikeskuses kell 8.00-13.45 koolitust noortele, kus räägitakse ettevõtlusest ja selle loomisest. Kell 14 oodatakse kõiki külalisi Tapa spordihoonesse Tapa messi avamiseks. Messil saab näha üle 40 erineva ettevõtte ja asutuse nii Tapa vallast kui ka väljastpoolt, kes tutvustavad oma tooteid ja teenuseid.

Õhtul algusega kell 19 toimub kultuurikeskuses galakontsert, kus kuulutatakse välja Tapa valla koolide aasta tegijad: mees- ja naisõpetaja, poiss- ja tüdrukõpilane, meeskond või tegu. Esimese messipäeva lõpetab noortepidu, mille peaesinejad on ansamblid Agent-M ja Slide-fifty (pileti hind 40 kr). Pärast pidu liiguvad tasuta bussid

liinidel: Tapa-Moe-Vahakulmu ja Tapa-Jootme-Lehtse-Jänedal.

Mess jätkub laupäeval, 5. mail spordihoones algusega kell 10. Messi ajal toimub ka kell 10.15–12.15 Tapa valla arengukonverents. Seal astuvad üles Lääne-Viru maavanem Urmas Tamm, Euroopa Parlamendi liige Tunne Kelam ja ASi Hallik juhatusel esimees Heiki Hallik.

Messi lõpetab pidu spordihoones, kus lisaks üllatusesinejale mängib ansambel Apelsin (peopääse 75 kr).

Kõik huvilised on oodatud. Info Reigo Tamm, Tapa valla projektijuht tel. 55 583 254, e-post: reigo.tamm@tapa.ee

Hilje Pakkanen

LÜHIDALT

Põltsamaal tunnustati ka Jänedal pakutavat maatoitu

12. aprillil Eesti maatoidu tunnustamisüritusele Põltsamaa Ametikoolis esitas tänavu osalemisavalduse üheksa tootjat, hindamiseks pakuti ligi 30 toodet või toitu.

Tunnustatud Eesti Maatoidu tiitli sai hindamisel 26 toitu või toodet, teiste seas ka OÜ Jänedal Mõis poolt Musta Taku tallis pakutavad praed „Kutsari kiusatus” ja „Jäägri kõhutäis”. Esimene neist on maitsev kanakints astepajumarmadega, teine ulukilihašnitš seentega. Maatoodete ja -toitude juures hinnati nii toote välimust, lõhna, maitset kui ka toote või toidu serveerimist ning selle juurde käivat lugu või legendi. Hindamiskomisjoni kuulus 13 Tunnustatud Eesti Maitse ekspertgruppide liiget, toitlustusspetsialiste ja maa- turismi esindajaid.

Eelmise aasta mais Jänedal toimunud konkursil pälvis Eesti Maatoidu tiitli esitatud 30 tootest tunnustuse 28, teiste seas ka kolm rooga Jänedal Musta Taku talli menüüst.

Tunnustatud Eesti Maatoidu nime kannab praad "Tallimees" ehk seakaelakarbonaad keefri-ürdimariinad, lisandiks kitsejuustusalat vaarikakastmes. Samuti "Vaene tallipoiss" - suitsuribi, kartuli-läätse puder koos mustsõstraveini kastmega ja "Vankri vikerlane" - kuumsuitsuforell tillikastmega.

Üle-eelmisel aastal sai tunnustuse OÜ Jänedal Mõisa poolt konkursile viidud omavahel sobivad eelroog, praad ja magustoit, mille autoriks oli siis Jänedal Musta Taku talli peakokana töötanud Vilve Metus. Kui mure moorpraad ahjukartulitega on menüüs olnud kogu aeg, siis seemneleivale pandud heeringas hapukoorega ehk "Heeringas kuival" ja "Köögi-Roosi rabarberimusi" valmis just konkursiks.

Signe Kalberg

Toimub kapitaalremont raudteel

AS VolkerRail RTE teatab, et seoses kapitaalremondiga Tapa jaamas perioodil 20.04.07–11.05.07 võetakse lahti jalakäijate ülekäigud Tapa jaamas. Selleks ajavahemikuks ehitatakse ajutine puidust ülekäik. AS VolkerRail RTE vabandab võimalike ebameeldivuste pärast ja loodab jalakäijate mõistvale suhtumisele.

tapa.ee

Loodusainete nädal gümnaasiumis

Nagu igal aastal meie koolis kombeks on saanud, toimus selgi aastal 9.–13. aprillini loodusainete nädal. See on selline nädal, kus korraldatakse palju huvitavaid katseid ja selgitatakse lastele, mis siis ikkagi on täpsemalt füüsika, keemia, bioloogia ja geograafia.

Kõige huvitavamad ja pinget pakuvad üritused olid koolinädala lõpus. Neljapäeval, 12. aprillil toimus 7.–8.klasside füüsikaviktoriin. Me pidime moodustama 5-liikmelised meeskonnad, mis kohapeal tehti ümber, 7. ja 8. klasside tüdrukutest üks ja poistest teine võistkond. Alustuseks anti meile lahendada nuputamisesanded, mis olid seotud füüsikaga. Ülesannete lahendamise toimus aja peale. Käis tihe rebimine kahe võistkonna vahel, poisid võitsid, kuid tüdrukud said hea kogemuse. Võistlus oli aus ja põnev. Õpetaja Ludmilla Sergušina ja Ulrika Palts näitasid meile katseid. Mitte kõik katsed ei tulnud ka õpetajatel välja, näiteks keedetud muna pudelisse saamine.

Tundub küll võimatu, aga siiski võimalik. Vaatamata sellele, et mõni

katse nurjus, oli huvitav vaadata ja kuulata.

Reedel, 13. aprillil toimus teise tunni ajal bioloogias viktoriin. Küsimus, mis kõige rohkem peavalu valmistas, oli õues puude ära tundmine. Raskeks osutus see ülesanne sellepärast, et puud ei ole veel lehte läinud ja kõiki puid omapärase puukoorega õnnistatud ei ole. Ülesandeid oli palju ja huvitavaid.

Üheks huvitavaks ürituseks oli keemiaõpetaja Ursula Paltsi korraldatud geelküünalde valmistamine. Sellele üritusele oli tahtjaid nii palju, et valik osutus väga raskeks ning osade soovijate vahel tõmmati loosi. Iga õpilane sai valmistada oma küünla, kasutades fantaasiat ja rõõmsaid värve.

Selline oli Tapa gümnaasiumis loodusainete nädal. Paljude õpilaste arvates oli see üks huvitavamaid ja põnevamaid nädalaid meie koolis. Isegi nendele, kes võib-olla ei ole keemias, füüsikas, bioloogias ja geograafias kuigi tugevad. Edu ka kõikidele teistele üritustele, mida korraldatakse Tapa gümnaasiumis.

Kristi Raudlepp, 8.c kl

Vallateede investeeringud 2007

Tapa valla teede ja tänavate investeeringuteks riigi poolt omavalitsustele eraldatud summa on 2007. a eelarves pea kolmandiku võrra suurem, kui seda oli 2006. a eelarve. Samas tuleb nentida, et teede remonthinnad on samuti kallinenud.

Nii nagu igal aastal on ka tänava Tapa linnas kavas remontida nii kõnniteid, platse ja tänavaid. Tänavate pindamistöödele korraldatud riigihanke tulemusena kuulutati võitjaks OÜ Rapla Teed. Uue katte ja tasasema profiili saab sel aastal Hommiku tänav, Nooruse ja Üleviste tänav, Spordi ning Künini tänav. Kõnniteede osas peaks renoveeritud saama Laia tänava kõnnitee, Nooruse tn ja gümnaasiumi kõnnitee. Samuti eeskätt jalakäijate turvalisust arvestades tuleb Pikal tänaval ülesõidust kuni jalakäijate ülekäigurajani kõnnitee. Asfalteerimise

alla lähevad veel Tapa gümnaasiumi sisehoov, lasteaias Pisipõnn sisehoov, samuti lõpetatakse asfalteerimistööd kultuurikoja juures oleval rülaplatsil.

2007. a teostatakse valla territooriumil kruusateede remonti 1,0 miljoni krooni suuruses mahus Lehtse ja Moe piirkonnas kokku. Renoveerimisele tuleb ka Lokuta sild (Moe piirkond).

Osaliselt on teede remondiga juba alustatud, kuid põhilised tööd algavad alles juuli tesisel poolel. Samas mai-kuuga peaks kruusateede remonttööd olema lõppenud. Need oleks suuremad ja põhilisemad objektid, mis tulevad tänava tegemisele.

Liikluskorraldusest tuletan meelde, et alates 1. maist muutub liiklus Valgejõe, Kalda ja Leina tänava vahelisel alal samaliigiliste teede ristmike alaks.

Jaanus Annus

ÜKS PILT

Saima Alaveel täitis tänavu 15 aastat Tapa hooldekodu juhataja tööstaazi. Eelmisel reedel tähistati sotsiaalosakonnas pidulikult seda ümmargust tähtpäeva. Kohal olid nii vallavalitsuse kui maakonna esindajad. S. Alavee tuli Tapale tööle 1992. aastal, kui algas endise raudteelastesõime ümberehitus hooldekoduks. Järgmise aasta 8. mail möödub 15 aastat hooldekodu avamisest.

Foto Heiki Vuntus

Lehtse ANK-i kitarriringi poisid õpivad kitarrimängu Aleksander Jairuse käe all.

Foto Lehtse fotoring

Fotokonkurss Lehtse noortekeskuses

Ka Lehtse Avatud Noortekeskusesse on saabunud kevad. Pole vaja kevadekuulutajaid kaugelt otsidagi, meil on siin noortekeskuse noored kui kevadised sädistavad linnud.

Lehtse noortekeskuses töötavad nüüd uued ringid: foto- ning kitarriring. Kui keegi midagi väga tahab, siis ta seda ka saab. ANK-ide konkursiga saime fotoringi jaoks fotoaparaadi, kuid printer jäi saamata. Aga me trotsisime seda olukorda ja laenasime fotoprinteri, leidsime ka võimaluse fotopaberi ja tindi ostmiseks.

Niisiis on meil fotoring. Õpime erinevaid võtteid tegema, paneme siis fotod arvutisse, korregeerime neid ja kõige ilusamad pildid trüki-

me printeril välja. Perioodi lõpuks saab iga fotoringis osaleja oma kõige ilusama(d) pildi(d) endale.

Käisime fotoringiga ka Jänedal ilusaid panoraampilte tegemas. Lehtse fotoringist võtavad osa praegu ainult nooremad. Suuremad ütlevad, et pildistamine pole mingi kunst, seda me oskame isegi. Aga et anda ka suurematele võimalust oma oskusi rakendada, kuulutasime välja fotokonkursi. Loe hoolega läbi fotokonkursi eeskiri ja sa näed, et selles on lihtne igapähele kaasa teha. Panoraampildi, näidise, mis vastab Lehtse noortekeskuse fotokonkursi „Inimene looduses” tingimustele, saab tutvuda noortekeskuses.

Lehtse kitarriringis käivad endised ja uued kitarrihuvilised. Kuna kitarrimäng nõuab pingutust ja kodust tööd, siis mitmetel on „ei viitsi” esialgse hoo ära rikkunud. Eraldi äramärkimist väärib hästi usin kitarrimängija Teno Kongi.

Suure Tapa valla väikese Lehtse aleviku noortekeskus püüab ikka elus püsida, kuigi see osutub raskemaks, kui esialgu arvasime. Valdade liitumine ei ole toonud head väikestele kohtadele. Aga ka siin on noored, kes vajavad samasugust arvestamist kui linnas.

Lehtse noorte nimel soovin kõigile kaunist kevadet.

Aili-Malle Mantsik,

Lehtse Avatud Noortekeskuse juhataja

Lehtse Avatud Noortekeskuse fotokonkurss INIMENE LOODUSES

14.–18. mai 2007

Konkursile on osalema kutsutud kõik Lehtse noored looduspiltidega, millel on jäädvustatud Eestimaa kaunid kohad koos inimes(t)ega. Iga noor osaleja võib võistlusele esitada kuni kaks pilti.

Fotokonkursi INIMENE LOODUSES eeskirjad

1. Võistlusel võivad osaleda kõik Lehtse põhikooli noored või Lehtses elavad noored vanuses 7–16 aastat.

2. Pilte hinnatakse kahes vanuserühmas. N – 7–11-aastased, V – 12–16-aastased.

3. Osaleda saab Eestis tehtud looduspiltidega, millel on ka vähemalt üks inimene, aga peatähelepanu peab olema suunatud kaunile loodusele, mitte inimesele.

4. Iga võistleja võib esitada kuni kaks pilti.

5. Pildid esitada digitaalselt.

6. Võib esitada ka panoraampilte, aga mitte fotomontaaži.

7. Piltidele on lubatud teha elementaarset heleduse, kontrasti ja värvi korrigeerimist, kusjuures

originaal tuleb säilitada. Korraldajatel on õigus küsida autorilt kaamera originaali.

8. Pildid saata e-aadressil lehtse.noortekeskus@mail.ee või tuua disketiga ise kohale.

9. Disketid tagastatakse.

10. Pildi nimi peab sisaldama järgmist informatsiooni: vanuserühm, autori nimi, autori märksõna pildi kohta, eraldatud allkriipsudega. Palun mitte kasutada täpitähti! Näiteks: N_Meelis_Kaunis_kodu, see tähendab, et pildi „Kaunis kodu” autor on Meelis, kes kuulub nooremasse vanuseastmesse.

11. Pildiga tuleb saata ka andmed enda kohta:

- A – eesnimi,
- B – perekonnanimi,
- C – vanus,
- D – elukoht,
- E – telefon,
- F – fotoaparaadi mark, millega

pilt on pildistatud,

- G – esimese pildi nimi ja koht, kus pildistatud, näiteks:

N_Meelis_Kaunis_kodu - pildistatud Lehtse alevikus.

- H – teise pildi nimi ja koht,

kus pildistatud.

12. Pilte ootame ajavahemikus 14.–18. mai 2007.

13. Kõiki fotokonkursile saadetud pilte saab näha 21. mail kell 18 Lehtse noortekeskuses, kus selgitatakse välja ka konkursi võitja(d) vanuseastme järgi.

14. Auhind on rahaline.

15. Olenevalt tulemusest antakse välja kaks auhinda või enam. Rohkemate auhindade korral jagatakse auhinnasumma mitme vahel. Selle otsustab hindamiskomisjon 21. mail.

16. Auhindade kogusumma on esialgu 100 krooni, aga see suureneb vastavalt sponsorite soovile.

17. Autor vastutab enda piltide kohta esitatud andmete õigsuse eest ja kinnitab, et on konkursile saadetud piltide autor.

18. Korraldajatel on õigus autorlust kontrollida.

19. Konkursi peakorraldajad on Lehtse Avatud Noortekeskuse fotoringi juhendajad Aili-Malle Mantsik ja Heino Jairus.

20. Korraldajatel on õigus moodustada hindamiskomisjon.

Tapa Messi ajakava

Reede, 4. mai

kl 8–13.45 KOOLITUS NOORTELE Tapa kultuurikoja, kus räägitakse ettevõtlusest ja selle loomisest.

kl 14 TAPA MESSI avamine Tapa spordihoones, kuhu oodatakse kõiki külalisi.

NBI Tapa Mess avatud kl 11–18 **kl 19** GALAKONTSERT Tapa kultuurikoja, kus kuulutatakse välja Tapa valla koolide aastategijad: mees- ja naisõpetaja, poiss- ja tüdrukopilane, meeskond või tegu.

kl 21 NOORTEPIDU Tapa gümnaasiumis, mille peaesinejad on ansamblid Agent-M ja Slide-fifty. Peo pilet hind on 40 kr. Pärast pidu liiguvad tasuta bussid Tapa-Moe-Vahakulmu ja Tapa-Jootme-Lehtse-Jäned.

Laupäev, 5.mai

kl 10–16 MESS Tapa spordihoones, mille raames:

kl 10.15–12.15 TAPA VALLA ARENGUKONVERENTS, millel osalevad Urmas Tamm, Tunne Kelam ja Heiki Hallik. **kl 12.30–16** TAPA VALLA TAIDLEJAD, kus esinevad populaarsemad kollektiivid.

kl 21 PIDU Tapa spordihoones, kus lisaks üllatusesinejaile mängib ansambel APELSIN. Peo pääse 75 kr.

Kaks päeva tegemist ja vaatamist kõigile kõikjalt! Lööge käed külge!

Lauluvõistlus „Laulame eakate hüvanguks“

See oli üks veebruarilõpu argipäev, kui MTÜ Seeniori esinaine Anu Jonuks läks lasteaeda Pisipõnn õpetaja Kairi Krooni juurde. Ta oli kuulnud, et Kairi teeb laulusõnu ning tema sõnum sisaldas sellist infot, et tulemas on laulukonkurss. Äkki proovite!

Laulukonkursi nõudmised ning sisu olid järgmised:

„Eesti elu edenedes ei pea Eesti eakad inimesed jääma ühiselus tahaplaanile ega tõrjutuks. Eesti Gerontoloogia ja Geriaatria Assotsiatsioon (EGGA) ning ETV saade „Prillitoos“ kutsuvad üles kõiki Eesti elanikke, nii noori kui vanemaid, kirjutama ja esitama laule, mis on seotud eakate sotsiaalseste õiguste ja/või põlvkondade vahelise seotusega.

Kuulutati välja laulukonkurss **“Laulame eakate hüvanguks.”**

Konkursi tingimused olid, et lauluviis peab olema originaalne ja laulu sõnad peavad tuginema Euroopa projekti CAR-MA kokkuvõtvatele soovitudele, kuidas vähendada eakate inimeste tõrjutust. laulu esituse aeg kuni 4 minutit.

Konkursil osalemiseks tuli võistluslaul salvestada helikandjale. Laule võisid esitada erinevad kollektiivid: üksiksolistid, ansamblid, laulukoorid jne. Salvestisele tuli lisada laulusõnad ja kinnine ümbrik autorite ja esitajate andmetega.” Pisipõnnis on väga tubli muusikaõpetaja Maie Kents,” kinnitas Kairi ja lubas temaga rääkida. Mõtleme, arutame ja proovime. Nii see kõik algas.

Lõppkontsert toimus 22.04.07 Tartu raekoja, kus osalesid võistluslauludest välja valitud 24 laulu üle vabariigi. Esindatud olid Tallinn, Pärnu, Vändra Jõhvi ja veel paljud kohad. Laulud kõlasisid nii ansamblite kui kooride esituses.

Paljude hulgas olid kohale kutsutud ka viisi autor Maie Kents, sõnade autor Kairi Kroon ning laulu esitaja Luise Risthein Tapalt.

Žürii oli austusväärne. Sinna kuulusid teiste väljapaistvate inimeste seas ka Hille Tarto, Uno Uiga, Kai Saks. Üllatus oli rabav ja hämmingut tekitav, kui kuulutati välja võitjad. Teise ja kolmanda koha said Tallinna kollektiivid ning esikoht kuulus Tapa vallale – Maie Kents, Kairi Kroon ning Luise Risthein, kes muide laupäevasel valla lauluvõistlusel saavutas oma vanusegrupis samuti esikoha. Oleme uhked! **Esikohaga auhinnatud lugu salvestatakse ETV-s 15. mail ning seda saab kuulata-vaadata saates „Prillitoos” selle hooaja viimases saates.**

Täna vallavalitsuse poolt Kairi Krooni, Maie Kentsi ja Luise Ristheina, kes lauluvõistluse ideest innukalt kinni haarasid, selle töö ära tegid, ja nüüd on nende tublidus pärjatud võiduga.

Ene Augasmägi, sotsiaalnõunik

Siinkohal laulusõnad, mis töid võidu Tapa valda:

LUBA, ET JÄÄD
Laulusõnad Kairi Kroon

*Minul on väikesed käed,
maailma teisiti näen.
Mu süda on alles veel noor
ja ta tuksub teiega koos.*

*Ref. Sa memmeke, luba et jääd
mu juurde, kui süttib uus päev.
Ja taadike, luba et jääd.
mu sirgumisaega siis näed.*

*Sinul on väsinud käed,
maailma suuremalt näed.
Kuid hing on sul alles veel noor
ja ta hõiskab ju meiega koos.*

*Ref. Sa memmeke, luba et jääd
mu juurde, kui süttib uus päev.
Ja taadike, luba et jääd,
mu sirgumisaega siis näed.*

Kui peres toimub perevägivald

Vägivald ei ole väljapääs, aga vägivallast on väljapääs.

Vägivald on alati ebaõiglane tegu, mida keegi ei ole ära teeninud. Paarissuhtevägivald on kuritegu, millel ei ole õigustust ja millega ei saa leppida.

Mis on lähisuhtevägivald?

Lähisuhtevägivald (nimetatakse ka perevägivald) on igasugune väime, füüsiline või seksuaalne vägivald, mis leiab aset inimeste vahel, kes on või on varem olnud üksteisega intiimsuhetes, seadusest tulenevalt seotud või suguluses. Vägivald all võivad kannatada nii naised, mehed kui lapsed. Kasutades mõistet ”lähisuhtevägivald”, ei selgu ohvri ja vägivallatseja sugu. Kõige sagedamini esineb aga lähisuhtevägivalda vorm, kus mees kasutab vägivalda naissoost pereliikme, eelkõige oma abikaasa või elukaaslase vastu. Seega, rääkides lähisuhtes esinevast vägivallast, räägime eelkõige paarissuhtevägivallast naiste vastu. Laiemas tähenduses hõlmab lähisuhtevägivald lisaks ka lähisuhtes esinevat laste, vanurite või puuetega inimeste vastu või vahelist vägivalda. Lähisuhtevägivald on korduva iseloomuga ja muutub aastate jooksul julmemaks.

Politsei roll vägivallajuhtumite lahendamisel on vägivalda tõkestamine, ohvri turvalisuse tagamine ning koostöö osakondade, psühholoogide, naiste tugigruppide jt) edasise vägivalda ennetamine.

Mida saab teha lähisuhte-

vägivald alla kannatav naine?

Kui naine on langenud perevägivalda ohvriks, on esmaseks mureks mõelda enda ja oma laste ohutusele. Tuleb mõelda läbi põgenemiskava – kuhu minna ja kuidas. Usalda oma instinkte: kui on tunne, et ollakse ohus, siis on üsna tõenäoline, et seda ka tõesti ollakse. Ohver peab püüdma pääseda ohutusse kohta nii kiiresti kui võimalik. Kui oht on käegakatsutav, saab kutsuda politsei (**tel 110**). Tihti nõuab selline julge tegutsemine pealehakkamist ja otsustusvõimet, kuid sellega saab päästa nii iseenda kui oma lapsed perevägivald kordumisest tulevikus. Kui ohvril on vigastusi, tuleb hoolitseda selle eest, et saaksid esimesel võimalusel arstiabi. Vigastused võivad olla tõsisemad, kui ohvrile esmapilgul tunduvad. Tuleb jälgida, et ohvri vigastused dokumenteeritaks (nt trauma-punktis, politseis), sest sellised dokumendid võivad olla oluliseks tõendusmaterjaliks hilisemal kohtuprotsessil. Kui vägivald on korduv, tuleks arutada vägivallavabal perioodil oma lastega, mida nad saaksid teha, kui peaks toimuma uus vägivallajuhtum. Lastelt tuleb küsida nende arvamust ja soove, mida tuleks ette võtta. Samas on võimalik võtta ühendust Tapal toimiva **naiste tugigrupiga tel 5560 8717 Anne**.

Kuidas seadus kaitseb ohvrit?

Alates juunist 2006 on võimalik kohaldada vägivallatsejale ajutist lähenemiskeeldu kriminaalmenetluse ajaks. Pärast

kriminaalmenetluse lõppu on süüdimõistva kohtuotsuse korral võimalik kohaldada lähenemiskeeldu tähtajaga kuni kolm aastat ja rakendada sanktsioone lähenemiskeeldu rikkumise eest. Ajutise lähenemiskeeldu taotluse saab kohtule esitada prokurör kannatanu nõusolekul.

Karistusseadustiku järgi on võimalik vägivallatsejat karistada.

Karistusseadustiku järgi on olulisemad lähisuhtevägivalda kuriteod: § 118 raske tervisekahjustuse tekitamine, § 120 ähvardamine, § 121 kehaline väärkohtlemine, § 122 piinamine; § 141 vägistamine. Eeltoodud paragrahvide puhul arvestavad politsei ja prokuratuur kriminaalmenetluse kohustuslikkusega, mille järgi peavad politseiametnik ja prokuratuur oma pädevuse piires kuriteo asjaolude ilmnemisel alustama ja toimetama kriminaalmenetlust sellest sõltumata, kas kannatanu avaldas selleks soovi või mitte.

Ohvril on võimalik võtta ühendust naiste toetusgrupi esindajaga: Kui ohver tunneb lootusetust ja ei tea, kuidas edasi elada; Soov oma probleemidest rääkida; Soov kohtuda inimesega, kes on olnud sarnases olukorras; Soov leida oma olukorrast väljapääsu.

Lähisuhtes esinev vägivald on inimõiguste rikkumine ja seda ei pea keegi kannatama. Kui armastus teeb haiget, ära jää üksi, otsi abi.

Ene Augasmägi,

Mälestuskilde ja uitmõtteid

Tapa vesi (järg)

Ilma veeta pole elu. Inimeses on vett ca 70 %, vastsündinus isegi 75–80 %. Vesi moodustab 70 kg-st kehakaalust 40–45 liitrit (s.o 4–4,5 ämbritäit). Kui vett juurde ei saa, siis sureme 4 kuni 7 päeva pärast. Kuidas keegi! Seejuures ei kõlba igasugune (ka reostatud) vesi. Hiinas elab viiendik maa-kera rahvastikust, kuid riik kontrollib vaid seitset protsenti planeedi mageveevarudest. Ja sellestki on juba üks osa **inimese enda poolt** mürgiste jäätmetega reostatud. Vee-puuduse vaevlev Hiina otsib abi merevee magestamisest.

Tapa vesi veel ei tap! Kui villida pudelisse ja lasta müüki – küll oleks minekut! Enti veel ei-sa, kui lisada veidi gaasi ja maitsestada mõne E-ga. Või osta koju täisautomaatne PurePro vee-puhastuse süsteem (mudel RO103 TDS, hind kunagi 6995 krooni), mis „püüab kinni klooriühendid, väetised ja mürgained ning enamuse karedust tekitavatest mineraal-sooladest. Saadud puhta ja pehme vee koostis on lähedane kõrgmäestiku lumesulamis-veele. Vali puhas vesi ja parem elu! Rennerki Kauplus, Pallasti 2B, telefon 605 0316, otse Sikupilli keskuse kõrval” (Tallinna Linnaleht, 27. mai 2005). Äri õitseb jätkuvalt. Mudelid täiustuvad. Hinnad tõusevad. Aga oh imet, kõik tuleb otse Taiwanilt! Igähele oma puhastussüsteem!??

Eestimaa põhja- ja pinnavete olukorda (sealhulgas ka Tapa vee-probleeme) on põhjalikult uurinud ja kirjeldanud AS Maves juba alates 1991. aastast. Nende uuringute tulemusena on ilmunud sadu lehekülgi aruandeid, projekte, ekspertarvamusi ja ettepanekuid, mis on kättesaadavad ka internetist. Oleks loomulik, et **kõik see, mis**

puudutab Tapa valda, saaks vallaharvade ametnike poolt operatiivselt teatavaks tehtud. Kahjuks on senine kohalik teavitus küll väga tagasihoidlik olnud! Aga võimalusi ju on! Olen neid dokumente uurinud ja teema lõpetuseks esitan neist veel mõned nopped.

– Avalikkuse kaasamine ja informeerimine. Üldsusele tuleks tagada juurdepääs vähemalt järgmisele informatsioonile: joogivee kvaliteedi andmetele (ülevaated, seire andmed, veeanalüüside tulemused elupiirkonna veevõrgus); põhjavee seisundi andmetele (ülevaated, seire andmed, vee-loomaterjalid, keskkonnamõjude hindamise materjalid)....

– Tapa uue põhjaveehaarde vee kvaliteet pole tagatud, kuna sanitaarkaitsealale jääva maa omanikud pole....sanitaarkaitseala-projekteenija poolt ettenähtud kitsendusi kooskõlastanud....

– Vastavalt Veeseaduse §21 p.5 peab vee kasutaja (AS Tapa Vesi) järgima veehaarde sanitaarkaitse nõuete täitmist, mida pole aga seni saanud korralikult täita, kuna Moe II veehaarde maaomandi küsimused on lahendamata...

– Teha ettepanek Keskkonnaministeeriumile Moe II veehaarde II piiranguvööndi ülevaatamiseks (täitja Tapa vallavalitsus ja AS Tapa vesi)....

– Praegusel hetkel tuleb tõdeda, et Pandivere kaitserajooni tagamine ei ole piisavalt tulemuslik... Vastavalt joogiveedirektiivile 98/83/EÜ peab joogivesi vastama kvaliteedinõuetele kraanist või veeahutist väljumise kohas (art 6.1(a),(b)). Aga millised on need nõuded? Ja kuidas seda kontrollida?

Lõpp
Lembit Joorits

Tapa valla I laste- ja noorte lauluvõistlus 2007

Tapa kultuurikojas 21.-22.04

Esimest korda peale aastast kõhkle-misperioodi sõlmisid Tapa kultuuri-koda ja Lehtse kultuurimaja kokku-leppe Tapa valla kultuurispetsialisti õhutusel teha kahe lauluvõistluse asemel üks lauluvõistlus Tapa valla lastele ja noortele.

Kahtlusi oli sedavõrd palju selle idee puhul, sest mõlema Tapa valla "kultuurimeka" korraldatud laulu-võistlused toimusid väga hästi juba palju aastaid. Kust siis tuli selline mõte ja miks see ette võeti? Vastan ausalt: "Me oleme üks vald, üks pere, mis elab ja toimetab ühtses aegruumis. Nii on lihtsamgi saada üksteise-ga tuttavaks, näha, mis toimub valla eri piirkondades, sest vald on noor ja igapäevased asjatoimetused ei vii meid väga tihti üksteisega kokku. Me elame vaid kord ja tihtilugu ei oska me hinnata neid lihtsaid ilusaid hetki ja ka inimesi enda kõrval. Ja üks lauluvõistlus on seda kõike: ilusate hetkede püüdmine, suhtlemine, uute radade otsimine ja leidmine ning uute sõprussildade loomine."

Tasapisi on erinevate huvigrup-pide kokkusaamisi Tapa vallas tekkinud ka muudel aladel ja paistab, et see jätkub tõusvas kasvus ja tempos. Selle eest tahan kiita puhtast südamest neid inimesi, kes on võtnud vaevuks seda rasket ja tänamatut koormat kanda, tehes seda peaaegu tasuta entusiasmist ja puhtast südamest. Suur tänu ning palju jaksu teile tulevikuks!

Loomulikult juhtub tegijatel nii mõndagi, arvestades aga ka uudset olukorda, õnnestus Tapa valla I lauluvõistlus lastele ja noortele igati korralikult. Selle eest tänan siiralt Tapa kultuurikoja direktorit Arvo Sillat, heli- ja valguskunstnikku Einar Vuksi, majaemandat Astrid Valdret, aga ka toredaid koristajaid, kes maja puhta hoidsid. Ning suur tänu veetlevale I päeva õhtujuhile Siret Tuulale ja II päeva õhtujuhile Erni Kasele. Suur tänu veelkord kõigile! Olite väga vahvad!

Aga lapsed olid lihtsalt super-tublid! Üle 70 laulja kahel päeval näitab seda, et vallas on lauluhuvi. See on väga rõõmustav fakt, mis, ma loodan, järgnevatel aastatel ainult kasvab. Kõik lapsed olid eranditult väga tublid ja julged, et suutsid üldse lavale tulla ja laulda (lugejad, tehke ise järele, kui on kahtlusi!) ja öelda läbi laulu, mis südamele. Suur, suur tänu ja sügav kummardus Tapa valla 14 lauluõpetajale, kes oma laululastele laulud selgeks õpetasid, kes nendega päevast päeva klassiruumides ja proovisaalides tegelesid ja edasi tegelevad.

Kuid kõigele vaatamata tuleb valikuid teha ning seekordsel laulu-võistlusel, mis kujuneks formaadilt ja korralduselt "otsinguliseks", otsustas žürii premeerida nii palju lapsi kui vähegi võimalik, sest kõik žüriiliikmed leidsid, et kõik lapsed väärivad tähelepanu. Žürii koosseisus Anu Aimla (vokaalpedagoog ja laulja ning žürii esinaine), Ljubov Laur (vokaalpedagoog ja laulja) ning Indrek Jurtšenko (kultuurispetsialist ja laulja) oli esimese 7–8 premeeritava laulja suhtes kõikides kategooriates alati üksmeelel. Klassikalise laulukooli põhialused või väga head looduslikud eeldused olid võitjate puhul eeliseks teiste lauljate seas neil kahel päeval. Kuid loomulikult on teisigi kriteeriume (objektiivsed),

mis aitavad nii subjektiivsel alal kui laulmine üldse mingisuguseid hinnanguid anda. Kriteeriumitest: "selge hää" (vokaalsete võimete ja õppekoostoime), viisipidamine (intonatsioon) ja rütmitaju, esinemisjulgus ja artistlikkus, emotsionaalsus – vahetu, vaba, süras interpretatsioon, lavaline liikumine (loomulik ja vaba) ja loomulikult esinemisnärv (see viimane on väga oluline, sest žürii näeb lauljat vaid ühel korral). Kõige olulisem lauluvõistluse puhul on aga laps(sic!) ise ja see, kuidas ta laulab.

Nende kriteeriumite paikapidavuse tõestuseks võib tuua kasvõi Luise Ristheina, kes võitis 21.04 Tapa laste- ja noorte lauluvõistlusel 11-12-aastaste vanusekategorias ning järgmisel päeval, 22.04 Tartus lauluvõistluse "Laulame eakate hüvanguks", esindades Tapa valda. Tegemist oli võistlusega, kus hinnati laulu ennast (nii sõnu kui viisi). Laulusõnade autor Tartu konkursil oli Kairi Kroon ja viisi autor Maie Kents, demoversiooni (mis aitas ka tublisti kaasa) kallal nokitsesid lisaks neile Andrus Kurvits, Arvo Silla ja Einar Vuks. Väga hea meeskonnatöö! Bravo!

Tapa vallas on kultuurimaastikul täiesti arvestatavad lauljad, laulukirjutajad, aga ka koorid, tantsugrupid ning paar instrumentaalansamblit ja väga hea orkester, kes saavutas 15.04 Tallinnas orkestrite festivali ülevaatusel tubli 5. koha (võistlejaid ligi 20).

Luise Risthein valiti ka žürii poolt lauluvõistluse I päeval parimaks lauljaks ning II päeval valiti parimaks Mark Aleksejev (7-8-aastaste vanuserühma võitja).

Mõtteid tulevikuks. Järgmisel aastal peab kindlasti muutma veelkord võistluste formaati, kus oleksid piirkondlikud eelvoorud (Lehtse-Jäneda ning Tapa-Saksi-Karkuse siiski koolide ja lasteadeade põhisel, lisaks koduseid lapsi arvestades) ja siis suur finaali võistlus. Loodan, et selline muutus toob laulmise juurde rohkem lapsi, kes seekord kartsid otse(!) finaali tulla, kuigi võimalus oli olemas. Žürii peaks olema 5-liikmeline (mitte rohkem) ja kõik liikmed eranditult väljastpoolt Tapa valda (vaheastatel võib varieeruda). Seda sellepärast, et 2008. aastal tuleb järjekordne "Laulukarussell", kuhu reglemendi järgi võib saata ühe lapse linnast ja ühe vallast igast vanuserühmast. Kuna nooremates vanuserühmades on rohkem lauljaid kui vanemates, tuleb mõelda tervikmeeskonnale "Tapa valla laululapsed" ning teha vaid lähtuvalt sellest oma valik.

Loomulikult oleks laste arengu jaoks parim, kui lauluvõistlusel mängiks ka saateansambel, kuid see on väga kulukas (lisaks proovid, seaded – eriti kallid jne). Minu kõige suurem soov ja unistus oleks, et edasi pääseksid just need lapsed-lauljad, kes on suutelised ka maakonnas läbi lööma ja lõpuks pääsema vabariiklikule võistlusele, ja miks mitte, kunagi ka võitma. Kogenud lauluõpetaja Anu Aimla (juhendab Tallinnas ETV laululapsi, teater Estonia poistekoori poisse, EMTA-s õpetab näitlejaid laulma, juhendab ka poplauljaid G. Otsa koolist, lisaks eraõpilased) ütles peale võistlust, et meil on väga palju andekaid noori, kellel on väga ilus hää.

Lauluõpetajatele ja juhendajatele

Lauluvõistluse nooremate vanusegruppide lauljad.

Lauluvõistluse vanemate vanusegruppide lauljad.

Fotod Rakvere Photo Agency

pani aga südamele õige repertuaari valiku ja sõbraliku suhtumise oma õpilastesse. Mina kui laulja ja ka kultuuriametnik pakun välja lisaks kõigele muule veel võimalust õppida laulutehnikat ning lauluõpetamise meetodikate täiendõpet lauluõpetajatele EMTA-s või seminaride korras ka Tapa vallas. See kõik on võimalik. Seepärast teen üleskutsse lauluõpetajatele-juhendajatele

koondada oma jõud ja rakendada see Tapa valla "lauluvankri" ette. Eeldused on selleks kõik olemas, vaja on vaid teie tahtmist ja jõudu!

Lisaks kõigele muule tekkis mõte korraldada Tapa vallas ka lauluvõistlus täiskasvanutele ja pensionäridele, aga sellest juba mõni teine kord.

NB! Pilte lauluvõistlusest saab vaadata ja alla laadida ning välja printida aadressil www.rpa.ee.

Pildid avanevad lingi alt **laulu-võistlus 2007 Tapa kultuurikojas**. Pildid on väga vahvad ja õnnestunud!

Seniks kaunist kevadet, julgeid mõtteid ja energilisi ettevõtmisi ning loomulikult südamlikke ja siiraid "lauleldusi"!

Indrek Jurtšenko,
Tapa valla kultuurispetsialist ja laulja

3–4-aastased: I koht Getter Volter, I koht, Ariana Arutjunjan

5–6-aastased: I koht Karina Gavzijeva, I koht Diana Gorjuško, II koht Agneliis Rohtla, II koht Andro Mardim, III koht Marc Girfanov, III koht Jana Stepanova, III koht Carmen Vaalmets, Anna-liisa Alla, Katariina Vipper, Krislin Kruus, Marlen Serbin, Anete Luste-Itchev

7–8-aastased: I koht Mark Aleksejev, I koht Marianne Tali, II koht Annabel Piksar, II koht Toomas Risthein, II koht Jekaterina Akimova, III koht Alisa Jemeljanova, III koht Maxim Goussarov, III koht Janne Lamus, Kairit Kookla, Maarja Pennonen, Johannes Vooglaid, Keili Kadak, Rutt Kivisild, Annika Tamme, Kristi-Maria Vijar, Liisa Vassiljeva

9–10-aastased: I koht Johanna-Marie Kippar, I koht Diana Gukova, II koht Indra Stepanova, II koht Melanie Mardim, III koht Evelin Trusova, III koht Kristi Vooglaid, III koht Marite Blankin, Mariana Zurauskaite, Katrin Kannu, Aleksander Šumljanski, Katrin Kaasik, Hanna-Ingrid Nurm, Joosep Perandi, Merike Lööper, Helina Issi

11–12-aastased: I koht Luise Risthein, II koht Teno Kongi, II koht Elen Tumanovitš, III koht Liisa Tali, III koht Margus Prokuda, Madli Koppelman, Kätlin Palmsalu, Tiia Saame, Kristi Raudla, Sandra Paulus, žürii eripreemia - "Kõige emotsionaalsem esinemine", Sven Uue, Maarja Kivisild, Kerli Uue, Andra Annuka, Aljona Saveljeva

13–14-aastased: I koht Alina Roditsenko, II koht Merili Kaasik, III koht Kaidi Marts, III koht Oksana Šurpa

15–16-aastased: I koht Vladislav Gusarov, II koht Kristina Sagalajeva, III koht Tatjana Purovets, Anet Rumberg, Liisa Allsoo, Kristjan Pukk

17–18-aastased: I koht Siret Tuula, II koht Ebeli Pukk, II koht Sille Jürimaa

Tapa valla laste- ja noorte lauluvõistluse juhendajad ja žürii liikmed: Iriina Ladõgina (lasteade Vikerkaar), Maie Kents (lasteade Pisipõnn), Kaida Trujevtseva, Helina Haponen (Vahakulmu lasteade Sinilill), Jelena Kõre (IVG), Helve Lees (IG), Erika Tamm (IG), Kai Kivi (IG), Jutta Roditsenko (IG), Tiia Tikkerber (Lehtse põhikool), Svetlana Mjalitsina (Tapa muusikakool), Arvo Luik (Jäneda põhikool), Maie Kastemäe (Jäneda põhikool), Margit Vijar (Jäneda põhikool)

Žürii: Anu Aimla (lauluõpetaja ja laulja), Ljubov Laur (lauluõpetaja ja laulja), Indrek Jurtšenko (kultuurispetsialist ja laulja)

Riikliku toimetulekutoetuse summadest teenuste ostmise ja arendamine Tapa vallas

Hoolekanne hõlmab väga erinevaid abinõusid inimeste igapäevase toimetuleku, parima võimaliku elukvaliteedi ja sotsiaalse kaasatuse soodustamiseks. Riikliku toimetulekutoetuse summadest on võimalik KOV-del kasutada summasid piirkonnas sotsiaalteenuste ostmiseks ja arendamiseks.

Tapa vallavolikogu võttis vastu määruse, millega määras 2006. aastaks Tapa vallale eraldatud riiklikust toimetulekutoetusest kuni 5% sotsiaaltoetuste või teenuste osutamise kuludeks. Selle summa ulatuses oli lubatud teha kulutusi, mis kaasnevad toimetulekutoetusega seotud sotsiaaltoetuste või -teenuste osutamise, nagu näiteks täiendava töökoormuse hüvitamine sotsiaaltöötajale või töövahendite soetamine, samuti ka toimetulekutoetusega seotud investeeringuteks (nt sotsiaaltöötaja ametiruumide remondiks). Sotsiaaltoetuste või -teenuste osutamise kuludeks arvestatud raha sai kasutada ka sotsiaalteenuste arendamiseks.

Toetuste ja teenuste osutamine

Tapa vallavalitsus on 2006. aastal kasutanud riikliku toimetulekutoetusest kuni 5% sotsiaaltoetuste või teenuste osutamise kuludeks järgnevalt:

- Osteti **tugiisikuteenust pere-dele**. Teenuse eesmärk on jõustada lastega peresid, et need laste eest paremini hoolitseksid ja tagaksid neile arengut toetava kasvukeskkonna. Eelmisel aastal pakuti tugiisikuteenust seitsmele Tapa valla perele.
- Pakuti **isikliku abistaja teenust puudega lapsele** tema arengu toetamiseks tavalasteaias. Hetkel kasutab seda teenust üks perekond, kellel on nelja-aastane liitpuudega laps.
- Moodustati **pärastlõuna-rühm** Tapa gümnaasiumi algklasside õpilastele, kes on pärit kas vähekindlustatud peredest, elavad maal või kelle mõlemad vanemad on pikalt tööl. Enamus rühma lapsi ei olnud siiani leidnud endale sobivat huviringi ning rühmas erinevate arendavate tegevustega tegeldes on nii mõnigi laps juba endale huvipakkuva tegevuse leidnud. Pärastlõunarühma eesmärk:
 - toetada perekonda laste järelevalve tagamisel
 - tagada kooliteed alustavatele lastele võimalus veeta turvaliselt

koolipäevajärgset vaba aega

- toetada sotsiaalsete probleemidega (tõrjutus, huvitegevuses osalemise võimaluse puudumine, käitumis- ja õpiraskused) laste toimetulekut vanuses 7–10 aastat
- aidata lapsel leida tema eale sobiv huvitegevus.

Nimetatud teenused ostab Tapa vald MTÜ Tapa Lastekaitse Ühingult, kes on teenused projektipõhiselt välja arendanud ja leidnud enesetäiendamiseks huvitatud inimesed, kes olid hiljem valmis ka vastavat teenust lastekaitse ühingu kaudu osutama.

OÜ Invarust osteti **kodunõustamise teenust liikumispuudega inimestele**, et need oma argieluga paremini toime tuleks. Siia kuulub nii nõustamine kaldteede tegemiseks kui ka nõustamine invavahendite kasutamiseks kodustes oludes.

Tapa vallas elavale liikumispuudega inimesele kompenseeriti **kaldtee ehitamine**, et tagada inimesele teistega võrdväärsed võimalused.

Teenusena osteti **puuetega inimeste päeva korraldamine**, samuti **paljulapseliste perede ja puuetega laste jõulupidu**.

MTÜ-lt Senior osteti Tapa valla **eakatele mitmesuguseid teenuseid vaba aja veetmise võimaluste suurendamiseks**, et toetada väarikat vananemist. MTÜ Senior abiga:

- jagati mitmesugust infot eakate elu puudutavates küsimustes
- võimaldati psühhosotsiaalset rehabilitatsiooni (eneseteostust mitmete tegevuste kaudu)
- aidati kaasa eakate elukvaliteedi parandamisele
- toetati enesebiliikumist
- arendati põlvkondadevahelisi suhteid
- pakuti sotsiaalteenuseid
- viidi läbi sotsiaaltöö- ja eneseabi-alast koolitust
- toetati, nõustati ja juhendati toimetulekuraskustega eakaid
- tehti koostööd kõikide eakatele teenuseid osutavate organisatsioonidega.

Teenuste arendamine

Sotsiaalteenuste arendamise kuludeks oli võimalik 2006. aastal kasutada kuni 7,5 % toimetulekutoetuseks eraldatud rahast. Sotsiaalteenuste arendamiseks mõeldud eraldis on mõeldud abivajajate pikaajalise iseseisva toimetuleku soodustamiseks.

Põhiliseks erinevuseks abivajajale tavalise toimetulekutoetuse maksmise või teenuse osutamise vahel on teenuse arendamise puhul see, et ühekindne kulutus peaks tagama abivajaja pikaajalise toimetuleku, mitte leevendama ühekordselt või lühiajaliselt tema hakkama saamist ja sõltuvust toimetulekutoetusest.

Tapa Vallavalitsus on kasutanud sotsiaalteenuste arendamiseks eraldatud raha järgmiselt:

- **Töötutele transpordi hüvitamine**, mille tulemusena on paranenud inimeste toimetulek ja tekkinud võimalus tööl käia.
- Abistati MTÜ Jeerikot sellele üürile antud Tapa vallale kuuluva **maja remontimisel**. MTÜ Jeeriko tegeleb Tapa vallas sotsiaalteenuste pakkumise-ga töötutele ja vähekindlustatud inimestele (supiköök, dušš ja pesupesemise teenus, töötute aktiviseerimiskeskus, tööharjutused pikaajalistele töötutele, avalikud tööd töötutele jne).
- **Korrastati sotsiaalkortereid**, paigaldades uusi elektrisüsteeme, korrastades ahjusid jne ja parendades elamistingimusi. Tapa vallal on kokku 75 sotsiaalkorterit.
- Arendati välja vaba aja veetmise võimalused puudega inimestele, soetades neile **võimlemiseks kasutatavaid abivahendeid**.
- Alustatud on:
- **sotsiaalkorteri kohandamisega** Tapa vallas elavale 18-aastasele puudega noorele.
- MTÜ Senior kasutuses oleva eakatele mõeldud **infopunkti remondiga**.

Tapa vallal on väga tugev koostöö nii MTÜde, koolide kui ka lasteasutustega ning tänu sellele võrgustikule liigub informatsioon vajaminevatest teenustest vallaametnikeni. Sotsiaalteenuste väljaarendamine sõltub eelkõige vallaelanikest ja nende vajadustest ning neid arvestades on siiani ka toimitud ja kindlasti toimitakse ka edaspidi, seades esikohale eelkõige inimeste huvid ja vajadused.

Lõpetuseks võib öelda, et sotsiaalteenuste suurendamise nimel tehtavat tööd jätkub nii riigile, omavalitsustele, tööandjatele kui koolitajatele. Et see töö oleks tulemuslik, on vaja teha koostööd, usaldada partnereid ja olla avatud uute meetmete rakendamisele.

Ene Augasmägi,
Tapa vallavalitsuse sotsiaalnõunik

Muutused suurperede toetustes

Toimetulekutoetust saavatele kolme- ja enamalapselistele peredele makstakse selle aasta esimese poole jooksul lisaks kõrgemale toimetulekutoetusele ka kvartalitoetust, mis tähendab, et tuhatkond peret võivad saada poole aasta jooksul suuremat sissetulekut.

1. juulist kvartalitoetus kaob, see asendatakse suurema lapsetoetusega. Eesti Lasterikaste Perede Liidu presidendi Kalmer Hüti sõnul on 1. juulist aset leidvad seadusemuudatused Eesti Lasterikaste Perede Liiduga läbi arutatud. „Meeldib, et igakuine lapsetoetus tõuseb 900 kroonile alates kolmandast lapsest. Samas oleks võinud säilida ka kvartalitoetus, kuid kuna raha hulk on piiratud, siis olime nõus loobuma kvartalitoetusest suurema igakuise toetuse kasuks”, ütles Hütt. „Kui aga riik soovib peredesse rohkem lapsi, siis tuleks kindlasti lähitulevikus leida lisavahendeid, et toetada lastega peresid”, lisas ta.

Sissetuleku suurenemise põhjus on eri aegadel jõustuvad seadusemuudatused: lapsetoetuse tõstmine, toimetulekupiiri ja toimetulekutoetuse tõusmine ning kvartalitoetuse kadumine.

Lapsetoetust tõstetakse 1. juulist alates pere kolmandast lapsest 900 kroonini. Samaaegselt lõpetatakse kolme- ja enamalapselise pere toetuse ehk kvartalitoetuse maksmine. Kvartalitoetuse saajate hulgas on ligi 20 000 perekonda – nende sissetulekud kasvavad lapsetoetuste suurenemisega. Suurenenud lapsetoetusega võidavad kolmelapselised pered 300 krooni, neljalapselised pered 600 krooni, viielapselised pered 1050 krooni ja kuuelapselised pered 1500 krooni kuus.

Samas tõusis 1. jaanuarist toimetulekupiir 900 kroonini. Kvartalitoetusi makstakse toimetulekutoetustele lisaks, seda ei arvestata toimetulekutoe-

tuse arvutamisel sissetulekuna. Seega saavad toimetulekuraskustes suured pered sel aastal kahel korral (märtsis ja juunis) nii toimetulekutoetust uue piiri järgi kui ka kvartalitoetust.

See tähendab, et kui praegu saab osa suurtest peredest kvartalitoetusele lisaks toimetulekutoetust, siis alates juulist saavad nad suuremat lapsetoetust, mida arvestatakse toimetulekutoetuse saamisel sissetulekuna. Seega on võimalik, et mõned suured pered langevad toimetulekutoetuse ehk sotsiaalabi saajate hulgast välja.

Toimetulekutoetust saab ligi tuhat peret, nende sissetulek 2007. aasta esimesel poolel ajutiselt suureneb.

Lapsetoetus

Lapsetoetust makstakse lapse 16-aastaseks saamiseni või kui laps jätkab õpinguid päevases õppevormis või meditsiinilistel näidustustel mõnes muus õppevormis kuni 19-aastaseks saamiseni või 19-aastaseks saamisel õppeaasta lõpuni.

Toimetulekutoetus

Toimetulekutoetuse määramise ja maksmise aluseks on toimetulekupiir, mille ulatuses tagab riik toimetulekutoetusega sissetuleku. Alates sellest aastast on toimetulekupiiri suurus perekonna esimese liikme kohta 900 krooni. Iga järgneva pereliikme toimetulekupiir on 80% esimese pereliikme toimetulekupiiri suurus.

Kvartalitoetus

Kvartalitoetust makstakse kolme- ja enamalapselistele peredele. Kvartalitoetuse suurus kolmelapselistele peredele on 300 kr kvartalis ehk 100 kr kuus lapse kohta. Kvartalitoetus 4- ja enamalapselistele peredele on 450 kr kvartalis ehk 150 kr kuus lapse kohta.

Eli Lilles,
Sotsiaalministeeriumi pressiesindaja

Tubakaseadus jõustub 5. juunil täies mahus

Riigikogu võttis tubakaseaduse vastu 4. mail 2005, kehtima hakkas seadus 5. juunil 2005. Osa tubakaseaduse punktidest on juba jõustunud, teised jõustuvad selle aasta 5. juunist.

5. juuni 2007

* Tubakaseadus piirab suitsetamise senisest rangemalt ruumides, eriti vaba aja veetmise kohtades, et kaitsta mittesuitsetajate - nii töötajate kui ka külastajate - tervist passiivse suitsetamise eest. Senine teenindusruumide eraldamine suitsetajatele ja mittesuitsetajatele ega ka ruumide üldventilatsioon seda ei taga.

* Seaduse jõustumisel tohib kasiinodes ja toitlustuskohtades, sealhulgas baarides, suitsetada vaid siis, kui suitsetajatele on olemas eraldi ruum. Suitsetada võib ka suvehooajaks ehitatud väliterrassil.

* Ettevõtjatele anti ruumide nõuetega vastavusse viimiseks aega kaks aastat. Ettevõttel ei ole kohustus suitsetamisruumi ehitada, kui tal pole võimalust või ta ei näe selleks vajadust.

* Seaduse täitmist kontrollib Tarbijakaitse, politseiprefektuur, valla- ja linnavalitsused ja Tervisekaitseinspeksioon (suitsetamisruumide ja ventilatsiooni vastavus).

* Kui inimene rikub seadust ja suitsetab toitlustuskohas, siis peab ettevõtte töötaja selle inimese korrale kutsuma. Kui inimene ei lõpeta suitse-

tamist, siis peab töötaja kutsuma politsei, kes võib seaduserikkujat trahvida kuni 1200kroonise trahviga.

* Toitlustuskoha müüjal on õigus jätta teenindamata inimese, kes ei täida toitlustusettevõttes suitsetamise kohta kehtivaid keelde ja piiranguid ning nõuda tema lahkumist.

* Kui ettevõtte rikub tubakaseadust ja laseb inimestel toitlustusasutuses suitsetada, siis võib talle määrata kuni 30 000kroonise rahatrahvi.

Suitsetamine on juba keelatud:

* Töökohtades, jalakäijate tunnelites ja korterelamu trepikodades. Keelu rikkujale võib määrata kuni 1200-kroonise trahvi.

* Võrreldes kehtiva tubakaseadusega on alaealistele lisandunud keeld omada tubakatoodet. Teisisõnu, alla 18-aastane isik ei või näiteks, suit-supakk taskus ringi kõndida, ega ka süütamata sigaretti suus hoida.

* Alaealisele võib suitsetamise, tubakatoodete omamise või omandamisega vahelejäämisel määrata kuni 600-kroonise trahvi, alaealise ahvatlemise, ähvardamise või muud moodi mõjutamise eest tubakatoote tarvitamist alustama või suurendama võib saada trahvi kuni 18 000 krooni. Alaealisele suitsu ostmise või pakumise eest saab trahvida kuni 6000 krooniga.

Järgneb lk 6

Jäätmeveokonkurss

Tapa vallavalitsus korraldab avaliku konkursi korraldatud jäätmeveo ainuõiguse andmiseks Tapa valla veo- piirkonnas kolmeks aastaks. Pakkuja kvalifitseerimise tingimused:

1. Pakkuja kontaktandmed;
2. Pakkuja peab olema registreeritud asukohamaa äriregistris;
3. Pakkuja on maksevõimeline, tema vara ei ole sekvestreeritud ja tema suhtes ei ole algatatud likvideerimismenetlust ega tehtud pankrotiotsust;
4. Pakkuja on täitnud kõik oma kohustused riiklike ja kohalike maksude osas;
5. Pakkuja peab olema omanud jäätmeluba olmejäätmete veoks majandus- või kutsetegevusena katkematult vähemalt alates 01.01.2004;
6. Pakkuja peab omama ainuõiguse teostamiseks vajalikku tehnikat,

- mille vanus ei tohi olla vanem kui 15 a 01.04.2007. a seisuga;
7. Pakkuja peab omama viimase kolme (3) aasta jooksul vähemalt 1000- le (üks tuhat) kliendile lepingute alusel segaolmejäätmete veoteenuse osutamise kogemust.
8. Pakkuja esitab korraldatud jäätmeveole üleminekuks teostatavate tööde kava;
9. Pakkuja nõusolek ainuõiguse perioodiks ametialase vastutuskindlustuse lepingu sõlmimise kohta tema edukaks tunnistamisel hüvituspiiriga 100 000 kr.
10. Lepingust tulenevate kohustuste täitmise tagamiseks annab pakkuja enne veo alustamist vallale 100 000 kr pangagarantii.
11. Pakkuja kinnitus võimalusest vajadusel müüa või üürida jäätmevaldajatele piisavas koguses jäätmemahuteid.
12. Pakkuja kirjalik kinnitus selle kohta, et pakkujal on jäätmeveoteenuse osutamise

andmebaasi haldamise kogemus ning selleks vajaminev arvuti riist- ja tarkvara (M-eXpert või sellega ühilduv tarkvara) või lisama eellepingu nimetatud vahendite soetamiseks.

13. Pakkuja kinnitus pakkumise kutse dokumentides kirjeldatud tingimustega nõustumise kohta.

Pakkumise tagatisraha on 10000 kr Pakkumise kutse dokumendid väljastatakse alates **25. aprillist 2007** Tapa vallavalitsusest Pikk 15, Tapa 45106 kirjaliku avalduse (faks 3229651, e-post vallavalitsus@tapa.ee) alusel 2.tööpäeva jooksul peale avalduse saamist. Pakkumine tuleb vormistada eesti keeles. Pakkumised esitada Tapa vallavalitsusele aadressil Pikk 15, Tapa, Lääne-Virumaa hiljemalt **26. juuli 2007 kell 10**.

Ene Orgusaar

VALLAVOLIKOGU MÄÄRUS

12. aprill 2007 nr 55

Tapa valla koerte ja kasside pidamise eeskiri

§ 1. Üldsätted

(1) Eeskiri sätestab koerte ja kasside (edaspidi loom) pidamise nõuded Tapa valla haldusterritooriumil.

(2) Eeskiri on täitmiseks kohustuslik kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele (edaspidi loomapidaja), kelle omandis või valduses on loom.

(3) Eeskirjas kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

1) loomapidaja on isik, kellele kuulub loom või kes tegeleb looma pidamisega võlaõigusliku või muu suhte alusel looma omanikuga;

2) hulkuv loom on märgistamata loom, kelle omanikku ei ole võimalik tuvastada või loomapidaja juurest lahti pääsenud loom, kes viibib omaniku või looma eest vastutava isiku juuresolekuta väljaspool loomapidajale kuuluvat või tema kasutuses olevat maa-ala;

3) häirimine on kaaskodanike igapäevaseid käitumisharjumusi takistav tegevus;

4) ohustamine on vara, kaaskodanike elu või tervist ohtu asetav tegevus;

5) avalik koht on vabaks liikumiseks ja üldiseks kasutamiseks avatud maa-ala, rajatis, ehitis või ruum, sh tee, tänav, haljasala, kaupluse, toidlustusettevõtte, kultuuri-, haridus- ja lasteasutuse üldkasutatav ala, ühissõiduk ja elamu ühiskasutuses olev ruum.

§ 2. Loomapidamise nõuded

(1) Looma on lubatud pidada hoones ja piiratud maa-alal selle maa-ala omaniku loal või muu õigustatud isiku nõusolekul. Maa-ala peab olema piiratud nii, et loom sealt omal tahtel välja ei pääseks. Loomapidajal tuleb välistada looma ärajooksmise ja inimestele või teistele loomadele kallaletungimise võimalus.

(2) Looma pidamine ei tohi häirida ja ohustada avalikku korda ega teisi loomi. Loomapidaja vastutab looma poolt tekitatud kahju eest ka juhul, kui looma kasutatakse õigusvastase tegevuse takistamiseks.

(3) Looma on keelatud hüljata, vigastada, abitusse seisundisse jätta, tekitada valu ja vältitavaid füüsilisi ja vaimseid kannatusi või panna toime muud looma suhtes lubamatut tegu.

(4) Kaasomandis olevas korteris võib looma pidada kõigi korteris elavate täisealiste isikute nõusolekul. Kortere lamu üldkasutatavates ruumides ja maa-alal loomaga viibides on loomapidaja kohustatud järgima korteriomanike kokkuleppel kehtestatud korda ja avalikku korda.

(5) Kui loomapidajaks on juriidiline isik, on tal kohustus määrata looma heaolu eest vastutav isik.

(6) Loomapidaja on kohustatud paigaldama temale kuuluva maa-ala sissepääsule ja kõigile tänavaga külgnevatele piirdeadele koera olemasolust teatava hoiatussildi.

(7) Loomapidaja on kohustatud: 1) järgima sanitaar- ja hügieeninõudeid, sealhulgas koristama avalikus kohas oma looma väljaheidet; 2) looma teadmata põhjusel hukkumisel pöörduma veterinaarasutuse või litsentseeritud veterinaararsti poole hukkumise põhjuste selgitamiseks;

3) inimest või teist looma hammus-

tanud loomast koheselt teatama veterinaarasutusse;

4) laskma marutaudi vastu vaktsineerida kolme kuu vanuse looma ja hilisemad vaktsineerimised tegema veterinaararsti poolt määratud tähtajal.

(8) Loomapidajal on keelatud:

1) viia looma üldkasutatava asutuse ruumi või maa-alale, kuhu on paigaldatud vastavad keelumärgid;

2) viibida loomaga rahvakogunemisel või avalikul üritusel, kui see võib häirida ürituse läbiviimist;

3) ujutada ja pesta looma avalikus supluskohas, va selleks ettenähtud koht, avalikus kohas asuvas tiigis või purskkaevus.

§ 3. Loomaga avalikus kohas viibimine

(1) Koera tohib viia avalikku kohta jalutusrihma otsas, tagades kaaskodanike ja loomade ohutuse.

(2) Ühistranspordis peab koeral olema jalutusrihma ja suukorv, välja arvatud kandmisvahendis olevatel või mitteagressiivsetel sülekoertel.

(3) Kasse on lubatud ühistranspordis vedada kandmisvahendis, mis ei ohusta looma tervist ja on põgenemiskindel.

(4) Koera tohib jätta suukorviga ja lahtipääsemist välistaval moel kinniseotult hoone juurde ajaks, mil loomapidaja viibib selle hoone ruumides, kui seejuures ei ohustata avalikku korda, teisi isikuid, liiklust ning koera tervist.

(5) Koeral on lubatud jalutusrihmata viibida avalikus kohas teenistusülesannete täitmisel.

(6) Antud paragrahvi lõiget 2 ja paragrahv 2 lõike 8 punkti 2 nõudeid ei rakendata vaegnägija juhtkoera ja teenistusülesannet täitva erikoolituse saanud teenistuskoea kohta.

§ 4. Looma hoidmine varjupaigas

Püütud looma hoitakse varjupaigas 14 päeva, arvates kuulutuse avaldamisest varjupaiga interneti koduleheküljel või ajakirjanduses. Nimetatud aja jooksul võib loomapidaja looma tagasi nõuda, kui ta tasub looma püüdmis- ja ülalpidamiskulud. Pärast eelnimetatud aja möödumist antakse loom uuele loomapidajale või hukatakse.

§ 5. Omanikuta loom

Omanikuta looma toitmine ning pidamine korterelamu üldkasutatavates ruumides või maa-alal, kui see on vastuolus antud elamu kodukorraga, on keelatud.

§ 6. Vastutus

Eeskirja rikkumat karistatakse vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusele, loomakaitse seadusele ja loomatauditõrje seadusele. Järelevalvet käesoleva eeskirja täitmise üle peab Tapa vallavalitsus vastavalt oma pädevusele.

§ 7. Rakendussätted

1) Tunnistada kehtetuks Lehtse vallavolikogu 13.09.2001 määrus nr 15 “Lehtse valla avaliku korra eeskirja, heakorra eeskirja ning koerte ja kasside pidamise eeskirja kinnitamine” punkt 3.

2) Tunnistada kehtetuks Saksi vallavolikogu 19.veebbruar 2003 määruse nr 2 “Koerte ja kasside pidamise eeskirja kehtestamine Saksi vallas”.

3) Tunnistada kehtetuks Tapa linnavolikogu 08. mai 2003 määrus nr 16 “Koerte ja kasside pidamise eeskirjade kehtestamine Tapa linnas”.

§ 8. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. mail 2007.

12. aprill 2007 nr 54

Raieloa andmise kord

§ 1. Üldsätted

(1) Raieloa andmise kord (edaspidi kord) sätestab Tapa valla haldusterritooriumil mittemetsamaal kasvavate puude raieks loa andmise tingimused ja korra järgmistel aladel:

1) Tapa linn;

2) Lehtse alevik;

3) Jäned küla;

4) Mõisapargid: Imastu parkmets (LK all), Saksi mõisa park ja karstijärved (LK all), Saiakopli mõisa park, Moe mõisa park, Jootme mõisa park (LK all), Pruuna kooli park (LK all), Linna mõisa park (LK all), Rägavere mõisa park, Lehtse mõisa park, Kuru park, Nõmmküla mõisa park;

5) kohalike teede ääred.

(2) Puu raiumiseks on luba vaja üle 10 sentimeetri rinnas-diameetriga (puu tüve läbimõõt mõõdetuna 1,3 meetri kõrguselt juurekaelast) puudele (v.a viljapuudele) ja kui puu võra kärbitakse rohkem kui 25 %.

(3) Raieluba ei ole vaja taotleda, kui puu raiumine on ettenähtud ehitus- või kaevamisloas.

(4) Raieluba ei ole vaja taotleda tuuleheite või -muru korral maha kukkunud või ohtlikuks muutunud ja kohest likvideerimist nõudvale (avariiohtlikule) puule.

§ 2. Raieloa taotlemine

(1) Raieluba võib taotleda:

1) puu kasvukoha kinnistu omanik või omaniku esindaja volituse alusel;

2) Tapa valla omandis oleval maal lepingu alusel heakorratõid teostav isik või tema esindaja volituse alusel;

3) riigi omandis oleval maal, kui riik ei ole valmis vastavat taotlust esitama, seaduse või lepingu alusel heakorratõid teostav isik või tema esindaja volituse alusel.

(2) Puu raiumiseks esitatakse Tapa vallavalitsusele (edaspidi vallavalitsus) kirjalik avaldus. Taotluses näidatakse järgmised andmed:

1) raiutava puu liigi ja asukoha kirjeldus, lisades võimalusel vastava skeemi;

2) põhjendus puu raiumiseks;

3) andmed taotleja kohta: nimi, elu- või asukoha aadress, isiku- või registrikood, sidevahendite numbrid;

4) raieloa taotlemisõigust kinnitav teave juhul, kui taotleja pole puu kasvukoha omanik.

(3) Kui puu, mida soovitakse raiuda, asub kaitstaval loodusobjektil, on kaitstava looduse üksikobjekt või asub kaitstava looduse üksikobjekti kaitseks määratud piiranguvööndis, tuleb taotlusele lisada kaitstava loodusobjekti valitseja luba.

(4) Kui puu, mida soovitakse raiuda, asub muinsuskaitsealal, kinnismälestisel või kinnismälestise kaitseks kehtestatud kaitsevööndis, tuleb taotlusele lisada Muinsuskaitseameti luba.

§ 3. Raieloa andmine või selle andmi-

sest keeldumine

(1) Raieloa väljastab Tapa valla haldusala heakorra eest vastutav Tapa Vallavalitsuse ametnik (edaspidi vallavalitsuse ametnik).

(2) Raieloa andmise menetluse käigus vallavalitsuse ametnik:

1) kontrollib taotluses esitatud ja taotlusele lisatud dokumentides sisalduvate andmete õigsust ning nõuab vajadusel taotlejalt täiendavaid dokumente (dendroloogi hinnang, haljastusprojekt vms.) ja selgitusi;

2) teostab puu ülevaatus ja märgistab vajadusel raiumisele kuuluva puu looduses;

3) võib otsuse tegemiseks kaasata eksperte;

4) nõuab puu asendusistutuse korral garantiikirja, milles on näidatud raieloa taotleja kohustus istutada määratud ajaks vastav arv puid ning istutuskohad.

(3) Raieloa andmisest võib eelkõige keelduda juhtudel, kui:

1) raieloa taotleja on esitanud tegelikusele mittevastavaid andmeid;

2) raieloa taotleja pole esitanud nõutud kaitstava loodusobjekti valitseja või Muinsuskaitseameti kooskõlastust ning teisi täiendavaid dokumente ja selgitusi;

3) raiuda soovitakse puud, mis on määratud säilitatavaks detailplaneeringuga või ehitusprojektis;

4) puu on terve ja elujõuline ning ei ohusta hoonete ja rajatiste struktuure (vundamenti, seinu, katust vms.);

5) puu raiumine on vastolus avaliku huviga;

6) see on vajalik teiste isikute õiguste või huvide kaitseks.

(4) Raieloa andmise või selle andmisest keeldumise otsustab vallavalitsuse ametnik hiljemalt kahe nädala jooksul arvates nõuetekohase taotluse või nõutud täiendavate dokumentide ja selgituste esitamise päevast.

(5) Raieloa märgitakse:

1) raieloa number

2) raieloa saaja nimi ja isiku- või registrikood;

3) raiumisele kuuluvate puude liik, arv ja asukoht;

4) muud raiumise lisatingimused (asendusistutuse kohustuse rakendamise, taastustasu vms) ja nende täitmise tähtaeg.

(6) Raieluba kehtib kuni 6 kuud.

§ 4. Raietööde teostamine

(1) Raietööde tehniliselt õige teostamise ja raiekohta puhastamise eest vastutab raieloa saaja. Raie teostamisel ei tohi kahjustada keskkonda.

(2) Raieloa saaja on kohustatud kaitsma teistele isikutele kuuluvaid ehitisi ja tehnovõrke ning vältima kahju tekitamist kolmandate isikute elule, tervisele ja varale.

§ 5. Asendusistutuse tingimused

(1) Asendusistutus tehakse endises asukohas või selle läheduses. Kui istutamine ei ole võimalik samale kohale, on majandusosakonnal õigus määrata

asendusistutuse koht.

(2) Asendusistutuse kohustuse saaja tagab istutatavale puule esitatud nõuded ning vajalikud kasvutingimused.

(3) Kui asendatud puu hävib 2 (kahe) aasta jooksul istutuse fikseerimisest vallavalitsuse ametniku poolt, on vallavalitsusel õigus nõuda samaväärsete asenduspuude istutamist.

§ 6. Taastamistasu

(1) Taastamistasu on summa, mis käesolevas korras on vajalik haljastusele tekitatud kahju hüvitamiseks.

(2) Haljastuse taastamise maksumuse arvutab raieloa väljastaja, võttes aluseks käesoleva korraga kehtestatud taastamistasu määrad ja teeb taastamistasuna sissenõutava summa suuruse raieloa taotlejale kirjalikult teatavaks.

(3) Taastamistasu maksja on raieloa taotleja.

(4) Taastamistasu makstakse vallavalitsuse pangakontole raieloa väljastamise päevaks.

(5) Taastamistasu maksmist ei nõuta, kui likvideeritavad puud:

1) on mürdumisohtlikud, metsakuivad või tugevasti haigestunud;

2) on edasiseks arenguks ebasobivasse kohta kasvanud ja kahjustavad olemasolevaid ehituskonstruksioone (puu kaugus välisseinast vähem kui 5 m);

3) on suuremate puude alla jäävad noored kiratsevad puud;

4) on puud rinnas-diameetriga alla 10 sentimeetri;

5) asuvad elamumaal ja raieloa taotlejaks on kinnistu omanik.

(6) Otsuse puu kasvukoha sobivuse ja tervisliku seisundi kohta langetab vallavalitsuse ametnik, va § 6 lõike 5 punktis 5 nimetatud juhul.

(7) Taastamistasuna vallale laekunud raha kasutatakse uue haljastuse rajamiseks.

(8) Taastamistasu määradeks puudele rinnas-diameetriga üle 10 cm:

1) okaspuude liigid (v.a harilik kuusk ja mänd) ja dendroloogilist väärtust omavad lehtpuud – 2000 kr;

2) väärtuslikud lehtpuud (tamm, pärn, hobukastan, kask, vaher, saar, pihlakas), kuusk ja mänd – 1300 kr;

3) tavalised lehtpuud (lepp, paju, haab) – 500 kr;

4) määratlemata liikide taastamistasu rakendamise kuni 500 krooni otsustab vallavalitsuse ametnik

§ 7. Raieloa peatamine ja kehtetuks tunnistamine

Vallavalitsusel on õigus peatada raieloa kehtivus või see kehtetuks tunnistada, kui ilmneb, et taotleja on esitanud tegelikkusele mittevastavaid andmeid, rikutakse raieloa tingimusi või raiutakse raieloata puid.

§ 8. Rakendussätted

1) Tunnistada kehtetuks Tapa linnavalitsuse 26. 04. 1999 määruse nr 1 “Tapa linna raieaastak”.

2) Tunnistada kehtetuks Lehtse vallavolikogu 28.07.2005 määrus nr 9 “Puu raiumiseks loa andmise kord”.

§ 9. Määrus jõustub 1. mail 2007.

Tubakaseadus jõustub ...

Algus lk 5

* Tubakaseadus vähendas ka sigarettide tõrvisisaldust. Kui enne oli lubatud sigarettide müük maksimaalse tõrvisisalduse 12 ja nikotiinisaldusega 1,2 mg sigareti kohta, siis sellest aastast vähenesid need vastavalt 10 ja kuni 1 mg sigareti kohta.

* Käiku on läinud uued pakendid, mis on varustatud terviseohu uute üld- ja lisahoiatustega. Uueks nõudeks on kohustusliku märke tegemine sigaretipakile vingugaasi maksimaalsest sisaldusest, mis ei tohi ületada 10 mg

sigareti kohta. Pakenditelt kadusid ära sellised eksitavad kirjed nagu „light“, „ultra-light“ ja „mild“, mis võivad panna tarbijat uskuma, et sellised tooted on teistest vähem kahjulikud.

* Tubakakonventsiooniga ühinenud riigid kohustuvad oluliselt vähendama suitsetamise levikut ja tubakasuitsuga kokkupuudet. Eesti peab konventsiooniga ühinemise järel välja töötama suitsetamise vähendamise strateegia, seisma vastu tubakatööstuse ärihuvidele ning arendama välja tubakast loobumise

nõustamis- ja ravivõrgustiku.

* Eestis on tänase seisuga avatud ligi 20 suitsetamisest loobumise nõustamiskabinetti. Need töötavad haiglate juures.

* Tubakakonventsiooniga on praeguseks liitunud üle 60 riigi, meie lähinaabritest Leedu ja Soome.

Eestis on hinnanguliselt 355 000 regulaarset suitsetajat, iga päev sureb suitsetamise tagajärjel kümme inimest.

Eli Lilles,
Sotsiaalministeeriumi pressiesindaja

VALLAVOLIKOGU MÄÄRUS

12. aprill 2007 nr 53

Tapa valla heakorra eeskiri

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Heakorra eeskirja eesmärk

(1) Tapa valla heakorra eeskirja (edaspidi eeskiri) eesmärgiks on koos riigi ja Tapa valla vastavate õigusaktidega tagada valla maa-ala puhtus ja heakord.

(2) Eeskiri on täitmiseks kohustuslik kõigile Tapa valla –maa-alal viibivatele ja tegutsevatele isikutele ning kinnis- või vallasvara omanikele.

§ 2. Mõisted

(1) Omanikuna heakorra nõuete täitmisel on võrdsustatud tema poolt volitatud valdaja, haldaja või kasutaja.

(2) Kinnistu mõistega on heakorra nõuete täitmisel võrdsustatud mõisted: maa-ala, krunt, maa-üksus, katastriüksus ja maatüki olulised osad.

(3) Avalik koht on vabaks liikumiseks ja üldiseks kasutamiseks avatud maa-ala, rajatis, ehitise või ruum, sh tee, tänav, haljasala, kaupluse, toitlustusettevõtte, kultuuri-, haridus- ja lasteasutuse üldkasutatav ala, ühissõiduk ja elamu ühiskasutuses olev ruum.

(4) Puhastusala on kinnistuga piirneva maa-ala kuni tänav või üldkasutatava tee servani, kaasaa-rvatud kõnnitee ja rentsel.

(5) Kõnnitee on jalakäija liiklemiseks ettenähtud teeosa või sama otstarbega omaette tee.

(6) Heakorratööd on tolmu, liiva, prahi, lume ja jää koristamine ning libedusetõrje teostamine, muru ja rohu niitmine, heki pügamine ning mahalangenud puulehtede vms koristamine.

(7) Romusõiduk on sõiduk, mille puuduvad mehhaanilised osad või kereosad või autoklaasid või rattad ja mis oma välimusega riivab valla esteetilist väljanägemist või rikub valla heakorda.

(8) Illegaalne grafiti on omaniku loata hoone seinale, müürile, piirdeaiale, pingile, kõnniteele, ühissõiduki peatuse ootekojale, kommunikatsiooni ehitisele ning ühistranspordisõidukitele vms kantud kritseldused ja joonised.

2. peatükk

VALLA KOHUSTUSED HEAKORRA TAGAMISEKS

§ 3. Valla kohustused heakorra tagamisel

(1) Heakorra- ja haljastusalast tööd Tapa vallas korraldab ja koordineerib Tapa Vallavalitsus (edaspidi vallavalitsus).

(2) Heakord Tapa linnakalmistul tagatakse „Kalmistu kasutamise eeskirjaga”.

(3) Vallavalitsus korraldab heakorratöid kohalikel teedel.

3. peatükk

AVALIKU KOHA HEAKORD

§ 4. Avaliku koha heakorra nõuded

(1) Puhastusalal tuleb heakorratööde tegemine lõpetada hommil kella 7.45-ks. Vajadusel tuleb puhastusala puhastada ka päeva jooksul, et tagada heakord.

(2) Avalikku kohta tohib lillevaasi, prügiruini, pinki, tõkkepiiret, telefonikabiini, vitriini või mistahes teisi teiseldatavaid väikevorme paigaldada vallavalitsuse loal. Nende korrashoid ja hooldus on omaniku

kohustus.

(3) Prügi ja veose vedaja peab koristama peale- ja mahalaadimisel või sõidu ajal mahapudenenu prüg, esemed, materjalid, teravilja, sõnniku vms. Ehitusmaterjalide vedaja peab kinnitama ja katma veose nii, et see vältiks ehitusmaterjalide või puiste sattumist tänavale.

(4) Üldkasutatava laste mänguväljaku omanik või haldaja on kohustatud tagama liivakastis liiva väljaveetamise vähemalt üks kord aastas ja mänguvahendite ning väikevormide hooldamise, remondi ja ohutuse.

(5) Avaliku ürituse või avaliku koosoleku korraldajal tuleb ürituse toimumise alale paigaldada vajalikul hulgal jäätmemahuteid ja välikäimlaid ning heakorrastada maa-ala, millel üritus läbi viidi, ja selle ümbrus hiljemalt kaheksa tunni jooksul pärast ürituse lõppemist või avaliku ürituse loos määratud tähtjaks.

4. peatükk

KINNISTU HEAKORD

§ 5. Kinnistu ja ehitise omaniku kohustused heakorra tagamisel

(1) Kinnistu ja ehitise omanik on kohustatud:

1) hoidma korras oma kinnistu ja kinnistu piirdeaia ning rakendama meetmeid talle kuuluva kinnistu reostamise ja risustamise vältimiseks;

2) hoidma korras hoone fassaadi ja sinna juurde kuuluvad elemendid, st fassaadielemendid peavad olema terved ja hooldatud;

3) teostama heakorratöid kinnistuga või ehitisega külgneval puhastusalal. Kinnistu puhastusalale jääv kõnnitee peab olema lumest ja jääst puhastatud, ning vajadusel teostatud libeduse tõrje hommikul 7.45-ks. Libeduse tõrjeks võib kasutada liiva või pae või graniidi sõelmeid (tera läbimõõt 2-6 mm);

4) puhastama maa-aluse tehnovõrgu luugi ja resti, kui eelnimetatu jääb tema puhastusala või kinnistu piirsesse;

5) niitma muru ja rohu, tegema umbrohutõrjet, pügama heki ning korraldama põõsaste ja puuokste, mis kasvavad väljapoole kinnistu piire (kõnnitee kohale madalamal kui 3 m ja sõidutee kohal madalamal kui 4 m) ja varjavad liiklust reguleerivat tehnilist vahendit, takistavad jalakäija või sõiduki liiklust, karpimist;

6) tagama vastavalt hoonete ja korterite numeratsiooni õige numbrimärgi olemasolu vallavalitsuse poolt kehtestatud korras, kindlustades tähise nähtavuse üldkasutatavalt teelt ka pimedal ajal;

7) tagama reovee ja fekaalide kogumismahuti korrasoleku, vee- pidavuse, õigeaegse tühjendamise ja ümbruse hooldamise;

8) omama reovee äravedu või kogumismahuti tühjendamist tõendavat dokumentatsiooni;

9) tagama ehitisega piirneva avaliku koha ohutuse kõrvaldades ehitiselt lume, jääpurikad, varisemisohhtlikud kivid, plaadid;

10) punktis 9 nimetatud tööd tuleb teostada koheselt vastavasisulise ohu ilmnemisel avariitööna, paigaldades liiklusohutuse tagamiseks töö ajaks ajutise püsiva piirdeaia ja teatades tööst vallavalitsuse üldtelefonile. Pärast töö lõpetamist tuleb ajutine piirdeaed teisaldada ja ümbrus heakorrastada;

11) tagama akende ja keldri valgusdähtide puhtuse ning puhastus-

tööde ajal tänaval ja avalikul teel ohutu liiklemise, piirates tööde teostamise koha ajutise püsiva piirdeaia;

12) kasutusel mitteoleva ehitise omanik on kohustatud tagama ehitise ja sinna juurde kuuluva krundi heakorra ning vältima hoone varisemisohhtlikkust, sulgema sissepääsud hoonesse ja krundile.

(2) Kinnistu reostamisel või risustamisel on reostaja või risustaja kohustatud selle puhastama. Kui reostajat või risustajat ei ole võimalik kindlaks teha, peab ala korrastama selle omanik.

(3) Mittemetsamaal kasvava puu (v.a viljapuu) raieks ja hooldusloikuse sätestab Tapa valla raieloa andmise kord.

5. peatükk

ETTEVÕTJATE JA ASUTUSTE KOHUSTUSED HEAKORRA TAGAMISEL

§ 6. Müügikoha omaniku kohustused heakorra tagamisel

Müügikoha omanik on kohustatud:

1) tagama müügikoha ümbruse puhtuse krundi piires ja puhastusalal ning teostama sellel alal heakorratöid;

2) paigaldama müügikoha teenindamiseks vajalikud jäätmemahutid ning tagama nende regulaarse tühjendamise ja hoolduse, vältimaks nende ületäitumist.

§ 7. Ehitus- ja remonditöö tegija kohustused heakorra tagamisel

Ehitus- ja remonditöö tegija on kohustatud:

1) tagama heakorratööde tegemise puhastusalal;

2) hoidma korras ja puhastama objektile juurdepääsutee, vältima objektilt pori, prahi ning puiste kandumist üldkasutatavale maa-alale või naaberkiinnistule, paigaldades objektile vajalikud katted ning rajades veoste vedamise alale kõvakatttega sõidupinna;

3) ladustama ehitusmaterjali üldkasutatavale maa-alale ainult vallavalitsuse vastutava ametniku poolt väljastatud kirjaliku loa alusel selles ettenähtud tingimustel;

4) rajama ning hoidma korras ehitusplatsi välispiiri märgistamiseks ja piiristamiseks mõeldud ajutise piirdeaia alates vundamendiaugu kaevamisest või tellingute paigaldamisest juhul, kui ehitusala piirneb avaliku maa-alaga või teise omaniku kinnistuga;

5) pärast töö lõpetamist ja enne objekti ekspluatatsiooni andmist heakorrastama selle ümbruse ja tööde käigus rikutud haljastuse objekti lähimümbuses ning vedama ära ehitusjäätmel.

§ 8. Põllumajandus-, metsandus- ja veoetlevõtja kohustused heakorra tagamisel

Vastavaid töid teostavad isikud on kohustatud:

1) vältima puiste, pori, prahi, sõnniku, läga jms kandumist üldkasutatavale maa-alale ;

2) likvideerima koheselt nende poolt tekitatud risustuse või reostuse tagades vajaliku liiklusohutuse;

3) vältima üldkasutatavate maa-alade kahjustamist

§ 9. Tehnovõrgu omaniku kohustused heakorra tagamisel

Tehnovõrgu omanik on kohustatud:

1) hoidma korras temale kuuluva tehnovõrgu;

2) hoidma tehnovõrgu seisundis, mis tagab liiklusohutuse ja teekatte

korrasoleku tehnovõrgu kohal, kusjuures kaevupea peab olema teekatttega ühes tasapinnas.

6. peatükk

VÄLIREKLAAMI JA VÄLIREKLAAMIKANDJA PAIGALDAMISEGA SEOTUD KOHUSTUSED HEAKORRA TAGAMISEL

§ 10. Välireklaami ja välireklaamikandja paigaldaja kohustused

Välireklaami ja välireklaamikandja paigaldaja on kohustatud:

1) tagama tööde ajal tänaval ohutu liiklemise, piirates objekti ohutsooni tõkkega;

2) pärast tööde lõpetamist taastama kahjustatud pinnakatte ja koristama ümbruse;

3) kooskõlastama välireklaami ja/või välireklaami eksponeerimiseks vajaliku välireklaamikandja vallavalitsusega.

§ 11. Välireklaamikandja omaniku õigused ja kohustused

(1) Kinnistu ja ehitise kui vallasasja omanik võib paigaldada või kanda välireklaami hoonele vallavalitsuse kirjalikul loal;

(2) Kinnismälestisele või muinsuskaitsealale võib paigaldada ilmet muutvaid objekte (välireklaam, infotahvlid, tehnilised seadmed katusel jms.) vaid Muinsuskaitseameti ja vallavalitsuse kirjalikul loal.

(3) Välireklaamikandja omanik on kohustatud tagama kinnistul ja/või ehitise pinnal asuva välireklaamikandja ja välireklaami korrashoiu ning hoolduse.

7. peatükk

HEAKORRA NÕUDED VALLA ELAVALLE VÕI VIIBIVALE ISIKULE

§ 12. Heakorra nõuete täitmist tagavad keelud

Heakorra nõuete tagamiseks on keelatud:

1) Ükskõik millisel viisil risustada või reostada avalikku kohta ;

2) kahjustada või lõhkuda avalikku kohta paigaldatud inventari ja seadmeid (jäätmemahutit, lillevaasi, pinki, valgustit vms);

3) kahjustada avalikus kohas oleva haljasala murukamarat ja lilli, vigastada, kahjustada, omavoliiliselt raiuda või hävitada puid ja põõsaid;

4) rajada avalikku kohta haljastust, istutada puid ja põõsaid ilma vallavalitsuse kooskõlastuseta;

5) parkida mootorsõidukit või haagist haljasalal selle haljasala omaniku või haldaja loata;

6) parkida romusõidukit avalikus kohas või kinnistu tänaväärses õue osas. Sellise sõiduki parkimiseks korterelamu maal peab olema maavaldaja luba;

7) pesta sõidukit, pesu või muid esemeid Tapa valla siseveekogudes või mujal selleks mitte ettenähtud kohas;

8) kasutada omavoliiliselt Tapa valla siseveekogudes ja purskkaevudes keemilisi ühendeid või reostada neid ükskõik millisel muul viisil

9) põletada kulu, jäätmeid (prahiti) ning teha lõket vallavalitsuse loata;

10) lasta olme- või heitvett sademetevee kraavi või kanalisatsiooni, reostada või risustada neid muul viisil. Sademetevee kraavi kinni-ajamine, paigutamine/sulgemine torusse ilma vallavalitsuse loata on keelatud;

11) kasutada tuhka lume- ja libedustõrjeks kõnni- või pargiteel;

12) sõiduteedel hooldustööde teostamise käigus paigutada lund ja jääd kõnniteele. Lund võib paigutada kõnniteele juhul kui jalakäijatele ja jalgratturitele jääb vähemalt 1,1m käiguruumi;

13) kuhjata kloriidisegust liiva või lund puude ümber või tänavaga külgnevale haljasribale, paigutada kloriidisegust puistematerjali või muud prahiti metsa, haljasalale või mujale selleks mitteette- nähtud kohta;

14) telkida või ööbida avalikus kohas või omaniku loata selleks mitteettenähtud kohas;

15) kuivatada pesu üldkasutataval maa-alal selleks mitteettenähtud kohas;

16) klloppida riiet ja vaipa korterelamu rõdul, aknal ja ukse, asetada akna välisküljele sinna mitte sobivaid esemeid ning toiduaineid, kuivatada pesu rõdu või lodža piirdest kõrgemal;

17) hoida kütte-, ehitus- või muud materjali tänaväärses õue osas piirdeaist või hekist kõrgemal või ladustada ja hoida neid väljaspool kinnistu piiri. Erandkorras on lubatud tahke kütuse, ehitusmaterjali jmt mahalaadimine üldkasutatavale maa-alale tingimusel, et eelpool nimetatu teisaldatakse ja maa-ala heakorrastatakse 3 ööpäeva jooksul;

18) koguda ja kuhjata ehitusmaterjali üldkasutatavasse kohta vallavalitsuse loata;

19) omavoliiliselt välja panna teadet või kuulutust selleks mitte ettenähtud avalikku kohta;

20) illegaalse grafiti tegemine.

8. peatükk

VASTUTUS

§ 13. Heakorra eeskirja rikkumine

Heakorra eeskirja rikkumise eest karistatakse vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse XIa peatükis sätestatule.

§ 14. Väärtegude menetlejad

Paragrahvis 13 nimetatud alusel toimepandud väärteo kohtuvälised menetlejad on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses nimetatud isikud.

§ 15. Omavoliiliselt paigaldatud välireklaami kõrvaldamine

Tapa valla kui avalik-õigusliku juriidilise isiku omandile või valdusele omavoliiliselt paigaldatud või kantud välireklaami kõrvaldab vallavalitsus. Muu isiku omandile omavoliiliselt paigaldatud või kantud välireklaami kõrvaldab omanik. Eeltoodut kohaldatakse ka omavoliiliselt paigutatud välireklaamikandjate ja välireklaami eksponeerimiseks vajalike kinniste suhtes.

§ 16. Järelevalve

Järelevalvet eeskirja täitmise üle teostab vallavalitsus, politseiprefektuur ja keskkonnainspeksioon vastavalt oma pädevusele.

9. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 17. Õigusaktide kehtetuks tunnistamine

1) Tunnistada kehtetuks Tapa linnavolikogu 08. mai 2003 määruse nr 17 “Tapa linna heakorraeeskirjade ja kaevetööde eeskirjade kehtestamine” punkt 1.

2) Lehtse vallavolikogu 13.09.2001 määrus nr 15 “Lehtse valla avaliku korra eeskirja, heakorra eeskirja ning koerte ja kasside pidamise eeskirja kinnitamine” punkt 2.

3) Saksi vallavolikogu 19.veebbruar 2003 määrus nr 3 “Saksi valla heakorraeeskirja kehtestamine”.

§ 18. Määrus jõustub 1. mail 2007.

Kooliõpilaste reis Sankt-Peterburgi

Algus eelmises ajalehes
Juba teatas bussijuht Dima, et otsib sobivat parkimiskohta, et kokku saada meie projekti venepoolse korraldaja Andreiga. Sobiv koht leitud, astuski Andrei bussi. Andrei tulekul, kes oli kahekümnendates aastates, löid nü mõnelgi neil silmad särama.

Lühitutvustus tehtud, sammusi-me kõik kahekaupa Andrei sabas kohvikusse Antaalya, kus meid ootas lõunasöök. Seejärel läksime tagasi bussi, et sõita Petropavlovskisse. Siin tuli meil kõigil kellad tund aega

edasi keerata, sest Venemaal on teine ajavöönd ning kui Eesti aja järgi oli kell üks, siis Venemaal oli kell juba kaks.

Petropavlovskis asub linna ajaloo-muuseum. Koos giidiga alustasime oma ekskursiooni muuseumi ruumis Aja tänavalt. Kõigepealt saime aimu, et 18. sajandi esimesel poolel algas Sankt-Peterburgis massiline uue linna ehitamine ning seejärel oli põhjalik ülevaade, milliseid riideid sel ajastul kanti ja miks. Pidime koos lastega mõistatama mannekeenide riiete järgi, millega inimesed sel ajal

tegelesid. Sellega said meie õpilased väga hästi hakkama.

Seejärel sammusime giidi saatel teise ruumi, kus saime endale kõik selle aja elukutsed ning loa linna siseneda. Mõned õpilased said ka selga proovida erinevaid tolleaegseid rõivaesemeid. Eriti naljakas oli jakk, millel olid pikad varrukad selja peale kinni seotud. Sellise jaki järgi said inimesed aru, et see mees ei teinud kätega tööd, vaid oli töödejuhataja rollis. Et nüisugust jakki endale selga saada, pidi olema ka keskmisest rikkam inimene. Veel nägime Aja tänaval

erinevaid asutusi, mis olid tol ajal populaarsed – riigiametniku töötuba, õmblustöökoda jne. Õmblustöökoja juures said poisid harjutada kaelasidemet sidumist, mis tundus algul raske olevat. Kõik kaelasidemed olid väga lihtsad ja omapärased. Ekskursioon mööda Aja tänavat kestis täpselt 45 minutit, nii nagu ekskursiooni algul tööle pandud tolleaegne ajanäitaja (liivakell) näitas.

Ekskursioon Petropavlovskis jätkus kindluses. Kindlus oli kaitseks inimestele ka siis, kui Leningrad (Sankt-Peterburgi kunagine nimi)

oli blokaadis. Kindluse seinamüüri paksus küündis kuni kahe ja poole meetrini. Müüri seinas olid väikesed avad, mille kaudu toodi ohtlikul ajal kindlusesse inimestele Neeva jõest vett. Imestasime koos lastega, kuidas suudeti nii väiksest avast läbi pugeda ning koos veeanumatega tagasi tulla.

Kindlus seestpoolt üle vaadatud, läksime giidi saatel jalutama kindluse müüri peale. Aga enne läksid kõigi poiste silmad särama.

Järgneb
Viktoria Belitšev

TEATED - KUULUTUSED - TEATED

Müüa 1-toaline korter Tapa kesklinnas.
Tel 553 7422

Soovin osta maad Jootme külas ja selle lähimüürukses.
Helistada telefonil 5810 4397

Müüa angaar 10x12 m. Telefon 509 7982

Ostan valikuliselt vene-aegset **phototehnikat** (fotoaparaadid, objektiiivid, filtrid jm).
Kontakt: mobiil 5389 5283, e-post kamarajurakas@hotmail.ee

OÜ Puusõber müüb aasta läbi KÜTTEPUID
lõhutud ja sobivas mõõdus. Kogused täpsed ja mõõdetavad, puud koormasse laotud. Firmal on pikaajaline küttepuude tootmise kogemus.
Tel 5660 7450

KUMMICENTER-AUTOKAUBAD
Rehvide müük ja paigaldus, auto remont, varuosade müük, uste, tõstegaraažiuste ja ajamite müük ja paigaldus.
Ostes meilt 1000 krooni eest kaupa, saad õlivahetuse tasuta!
E-R 10-18, L 9-15, P tel 777 7712
Leina 1, Tapa

Tapa muuseumis näitus
Ilme Loik maalid ja portselan
"Kohtumine Neerutiga"

TAKOM VM OÜ

1. Liiva, killustiku, purustatud kruusa ja sõelmete müük.
2. Saematerjali (lauad, prussid) müük.
3. Aknaklaasi müük.
4. Sõiduauto rehvide müük, remont ja vahetus
5. Auto elektritööd.
6. Küttepuude, turba ja puitbriketi müük. Kivisõe müük.

Takom VM OÜ, Õuna 15, tel 322 0028.

*Me oleme metsadest tulnud
ja hoiame metsade poole
ja meredest oleme tulnud
me silmis on merede toone
ja mullast, me oleme mullast
ning muldade poole kaldu
ja kuupaiste kahvatust kullast
on kõik meie ots ja me algus
ja oleme veel sellest linnust
kel oma nime ei ole
kes aga laulab me rinnus
kuid meid enam ammuugi pole!*

13.04.07 oli segakoori „Leetar“ kontsert! Sinna oli oodatud külalisena ka kunagine naiskoori laulja **HELJA TOIM.**
Kahjuks viis vaikus Sinu kaugemale tee. Meie mõtted ja mälestused rändavad koos Sinuga Mälestame endist kauaaegset kohusestundlikku naiskoorilauljat Helja Toimi!
Tapa Lauluselts

AS Via 3L otsib oma meeskonda KREDIIDIJÄLGIJAT

Krediidijälgija kuulub ettevõtte krediidiüksusesse ning tema põhiülesanneteks on:

- müügiresskontro haldus ja kontroll
- klientide krediidiilimiitide ja maksetähtaegade ning maksedistsipliini jälgimine
- klientide saldovõrdluste teostamine
- suhtlemine klientide ning müügiesindajatega

Sobivalt kandidaadilt eeldame:

- head suhtlemisoskust nii eesti, kui ka vene keeles, analüüsi- ning üldistusvõimet
- raamatupidamisalast eriharidust või töökogemust krediidijälgimise valdkonnas

Ettevõtte pakub:

- mitmekesist tööd kaasaegses ning meeldivas töökeskkonnas
- eneseteostusvõimalust arenevas ettevõttes
- konkurentsivõimelist töötasu vastavalt töötulemustele
- tasuta bussitransporti

CV koos avaldusega palume saata e-posti aadressile personal@via3l.ee või aadressil Kalmari 10,75303 Lagedi. Lisainfo saamiseks helistage telefonil 6802 300ja külastage AS Via 3L kodulehekülge www.via3l.ee

Maria Lastekeskusesse **vajatakse kokka.**
Tel 509 7982

Decora ehitusmaterjalide kauplus Tapal pakub tööd **müügimeestele ja laomeestele.**
CV saata aadressile tapa@decora.ee või tulla kohale Tapale Paide mnt 77, info telefonil 5556 2807, 554 6030

2.-17. maini 2007. a on Lehtse raamatukogu kolimise tõttu SULETUD
Vabandame ebamugavuste pärast!

UUED VALLAKODANIKUD

Agnes Viktoria Rebase (Tapa)
12.04.2007

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Helja Toim (Tapa)
26.11.1928 - 10.04.2007

Andres Malõgin (Tapa)
26.07.1955 - 10.04.2007

Adolf Rosental (Karkuse)
14.11.1922 - 12.04.2007

Kalju Nugis (Tapa)
10.12.1928 - 12.04.2007

Aleksandr Aleksejev (Tapa)
1.10.1959 - 12.04.2007

Aleksandr Muskov (Tapa)
20.08.1957 - 14.04.2007

Guido Täht (Linnape)
4.10.1933 - 15.04.2007

Ärni Maalepp (Tapa)
12.03.1932 - 21.04.2007

KUHU MINNA?

TAPA KULTUURIKOJAS

29.04 kell 19 Vana Baskini Teater etendusega „Dublant“, pääse 110 kr ja 90 kr

LEHTSE KULTUURIMAJAS

12.05 kell 12 Emadepäeva üritus „SULLE, EMAKE!“
Laste kontsert *Näitus *Tegevust emadele - tunnike enda jaoks e tõeline „NAISTEKAS“!

EAKAD SÜNNIPÄEVALAPSED

Selma-Agathe Muruste (Moe)	25.05.1908	99
Marianne Arol (Tapa)	15.05.1913	94
Tamara Villak (Tõõrakõrve)	16.05.1914	93
Rosalie Veebel (Tapa)	03.05.1915	92
Hilja Rosin (Tapa)	26.05.1916	91
Armanda-Elise Kivisild (Jootme)	06.05.1918	89
Lehte Kurim (Tapa)	28.05.1919	88
Maria Kirillova (Tapa)	11.05.1920	87
Meeta Velling (Tapa)	12.05.1920	87
Erna Pertel (Tapa)	26.05.1921	86
August Raaga (Tapa)	08.05.1922	85
Õilme Oglas (Tapa)	17.05.1922	85
Yakov Granik (Tapa)	28.05.1927	80
Peeter Bojarun (Tapa)	28.05.1927	80
Valve Vaikjärv (Tapa)	04.05.1927	80
Linda Hinno (Tapa)	07.05.1927	80
Hilda Upan (Lokuta)	30.05.1927	80
Anele Rudeniene (Tapa)	31.05.1927	80
Arne Mahlberg (Lehtse)	03.05.1932	75
Harald Kaukvere (Jäneda)	05.05.1932	75
Ruth Heinaste (Tapa)	05.05.1932	75
Elmar Kukku (Tapa)	08.05.1932	75
Jakob-Adolf Kõu (Tapa)	30.05.1932	75
Natalja Popova (Tapa)	01.05.1937	70
Nina Rimitsen (Tapa)	01.05.1937	70
Virve Volter (Tapa)	02.05.1937	70
Valve Soosalu (Lehtse)	03.05.1937	70
Zinaida Shurpa (Tapa)	03.05.1937	70
Liidia Lutsenko (Tapa)	05.05.1937	70
Galina Nareiko (Tapa)	05.05.1937	70
Evi-Maie Toomla (Lehtse)	07.05.1937	70
Ants Värk (Raudla)	09.05.1937	70
Elena Lamonova (Tapa)	16.05.1937	70
Rein Murel (Tapa)	19.05.1937	70
Maie Aus (Imastu)	31.05.1937	70

Tapa valla ajaleht Sõnumed - Roheline tn 19, Arenduskoda
Üldinfo – tel 325 8690, faks 325 8695.
Ajalehte saab lugeda – tapa.ee/arenduskoda/ajaleht, e-post: arenduskoda@tapa.ee, heiki@tapa.ee
Toimetaja Heiki Vuntus – tel 325 8696, mobiil 5648 5208
Küljendaja Liina Kald – tel 322 9673, mobiil 528 7998
Trükitud trükikojas Trükis – Pargi 27F, Jõhvi, tel 337 2666
Trükiarv 3600. Leht ilmub kaks korda kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19 E-R kell 9–16.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.
Et hoida ära arusaamatusi peab lehematerjal olema toimetuses hiljemalt lehe ilmumise nädala esmaspäeval kell 16.